

ALGEMENE VOORWAARDEN

Auto

Ref.: 1/2005/01/001

INHOUDSTAFEL

TITEL	1	DE MODELOVEREENKOMST VOOR DE VERPLICHTE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING INZAKE MOTORRIJTUIGEN	
		BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	4
HOOFDSTUK	I	VOORWERP EN OMVANG VAN DE VERZEKERING	4
Artikel	1		4
Artikel	2		4
Artikel	3		5
Artikel	4		5
Artikel	5		6
Artikel	6		6
Artikel	7		6
Artikel	8		6
HOOFDSTUK	II	BESCHRIJVING EN WIJZIGING VAN HET RISICO - MEDEDELINGEN VAN DE VERZEKERINGNEMER	6
Artikel	9		6
Artikel	10		7
HOOFDSTUK	III	BETALING VAN DE PREMIES - VERZEKERINGSBEWIJS	7
Artikel	11		7
Artikel	12		7
Artikel	13		7
HOOFDSTUK	IV	MEDEDELINGEN EN KENNISGEVINGEN	7
Artikel	14		7
HOOFDSTUK	V	WIJZIGEN VAN DE VERZEKERINGSVOORWAARDEN EN VAN HET TARIEF	7
Artikel	15		7
HOOFDSTUK	VI	SCHADEGEVALLEN EN RECHTSVORDERINGEN	8
Artikel	16		8
Artikel	17		8
Artikel	18		8
Artikel	19		8
Artikel	20		8
Artikel	21		8
Artikel	22		8
Artikel	23		8
HOOFDSTUK	VII	VERHAAL VAN DE MAATSCHAPPIJ	9
Artikel	24		9
Artikel	25		9

1-001-2005-01

VENNOOTSCHAPSZETEL EXPLOITATIEZETEL

Frankrijklei 79
2000 Antwerpen
Tel 03 247 35 11
Fax 03 247 35 90

Louizalaan 222
1050 Brussel
Tel 02 645 72 11
Fax 02 645 73 33

info@nateus.be

Bankrekening 220-0029911-71
RPR 0404.484.654
Nateus NV - Verzekeringsonderneming
toegelaten onder codenummer 0196

HOOFDSTUK VIII	DUUR - VERNIEUWING - SCHORSING - EINDE VAN DE OVEREENKOMST	10
Artikel	26	10
Artikel	27	10
Artikel	28	10
Artikel	29	10
Artikel	30	10
Artikel	31	10
Artikel	32	10
Artikel	33	11
Artikel	34	11
Artikel	35	11
HOOFDSTUK IX	A POSTERIORI PERSONALISATIESTELSEL	11
Artikel	36	11
HOOFDSTUK X	VERGOEDING VAN BEPAALDE SLACHTOFFERS VAN VERKEERSONGEVALLLEN	13
Artikel	37	13
Titel 2	VOERTUIGSCHADE	
	VOORWAARDEN VOOR DE VERZEKERING VAN DE AFDELINGEN I EN II	14
	GEMEENSCHAPPELIJKE VOORWAARDEN	
Artikel	1 Toepasselijke algemene voorwaarden	14
Artikel	2 Aanvang van de waarborgen	14
Artikel	3 Wanneer is de waarborg verworven ?	14
	BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	14
Artikel	4 Verzekerd voertuig	14
Artikel	5 Te verzekeren som	14
Artikel	6 Herstelling en totaal verlies - Expertise	14
Artikel	7	15
Artikel	8	15
Artikel	9 Vergoeding bij herstelling	15
Artikel	10 Vergoeding bij totaal verlies	15
Artikel	11 Totaal verlies van de vaste toebehoren	15
Artikel	12 Belasting op de inverkeerstelling	16
Artikel	13 Vergoeding bij totaal verlies voor specifieke voertuigen	16
Artikel	14	16
Artikel	15	16
Artikel	16 Evenredigheidsregel	17
Artikel	17 Aanvullende waarborgen	17
Artikel	18 Indeplaatsstelling en verhaal	17
Artikel	19 Opzeg van de polis na schadegeval	17
Artikel	20 Algemene uitsluitingen	17
Artikel	21	17
Artikel	22	18
	Afdeling I SPECIALE VOORWAARDEN BEPERKTE OMNIUM	
Artikel	1 Brand	18
Artikel	2 Diefstal	18
Artikel	3 Glasbraak	19
Artikel	4 Natuurkrachten	19
Artikel	5 Aanrijding met dieren en bepaalde andere schadeoorzaken	19
	Afdeling II SPECIALE VOORWAARDEN VOLLEDIGE OMNIUM	
Artikel	1 Omvang van de waarborg	19
Artikel	2 Vrijstellingen	19
Artikel	3 Uitsluitingen	20

Titel	3	DE BESTUURDERSVERZEKERING	
Artikel	1	Toepasselijke algemene voorwaarden	20
Artikel	2	Aanvang van de waarborgen	20
Artikel	3	Wanneer zijn de waarborgen verworven?	20
		BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	
Artikel	4	Verzekerden	20
Artikel	5	Het omschreven rijtuig	20
Artikel	6	De begunstigen van de vergoedingen	21
Artikel	7	Het schadegeval	21
Artikel	8	Gemeen recht	21
Artikel	9	Tussenkost van derde betalers	21
Artikel	10	Territoriale grenzen	21
HOOFDSTUK	I	WAARBORGEN	22
Artikel	11	Voorwerp van de verzekering	22
Artikel	12	Aard en omvang van de schadevergoedingen	22
Artikel	13	Waarborgbeperkingen	22
HOOFDSTUK	II	UITKERING VAN DE VERGOEDING	23
Artikel	14	Voorschieten van de vergoeding	23
Artikel	15	Vergoedingstijdstip	23
HOOFDSTUK	III	SCHADEGEVALLEN	23
Artikel	16	Verplichtingen van de verzekerde of zijn rechtverkriggende bij een verzekerd schadegeval	23
Artikel	17	Wat bij het niet-naleven van deze verplichtingen?	23
Artikel	18	Medische expertise	23
Artikel	19	Indeplaatsstelling en verhaal	24
Artikel	20	Opzeg na schadegeval	24
Titel	4	GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN VAN TITELS 1 TOT EN MET 3	
Artikel	1	Diverse bepalingen	24
Artikel	2	Bescherming persoonlijke levenssfeer	24

BEGRIPSOMSCHRIVINGEN

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder :

- 1) **de maatschappij** : de NATEUS NV, Frankrijklei 79 te 2000 Antwerpen ; Verzekeringsonderneming toegelaten onder codenummer 0196 om de tak "Ongevallen" (tak 1), tak "Voertuigcasco" (tak 3) en tak "BA Motorrijtuigen" (tak 10) te beoefenen (KB van 4.7.1979, B.S. van 14.7.1979) ;
- 2) **de verzekeringnemer** : de persoon die de overeenkomst met de Maatschappij sluit ;
- 3) **de verzekerde** : iedere persoon van wie de aansprakelijkheid door de overeenkomst gedekt is ;
- 4) **de benadeelden** : de personen die schade hebben geleden welke aanleiding geeft tot toepassing van de overeenkomst alsook hun rechtverkrijgenden ;
- 5) **het omschreven rijtuig** :
  - het motorrijtuig dat in de Bijzondere Voorwaarden omschreven is ; al wat eraan gekoppeld is wordt beschouwd als een deel ervan ;
  - de niet-gekoppelde aanhangwagen die in de Bijzondere Voorwaarden omschreven is ;
- 6) **het schadegeval** : ieder feit dat schade veroorzaakt heeft en dat aanleiding kan geven tot de toepassing van de overeenkomst ;
- 7) **het verzekeringsbewijs** : het document zoals bedoeld in artikel 5 van het koninklijk besluit van 13 februari 1991 houdende inwerkingtreding en uitvoering van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen ;
- 8) **het verzekeringsvoorstel** : het formulier dat uitgaat van de Maatschappij en in te vullen door de verzekeringnemer met het doel de Maatschappij in te lichten over de aard van de verrichtingen en over de feiten en de omstandigheden die voor haar gegevens zijn voor de beoordeling van het risico.

HOOFDSTUK I VOORWERP EN OMVANG VAN DE VERZEKERING

Artikel 1. Met deze overeenkomst dekt de Maatschappij overeenkomstig de wet van 21 november 1989 en onder de hiernavolgende voorwaarden, de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden als gevolg van een door het omschreven rijtuig in België veroorzaakt schadegeval.

De dekking wordt ook verleend voor een schadegeval dat zich heeft voorgedaan in enig land van de Europese Gemeenschap, in de vorstendommen Andorra en Monaco, in Vaticaanstad, in Bulgarije, in Finland, in Hongarije, in IJsland, in Liechtenstein, op Malta, in Noorwegen, in Oostenrijk, in Polen, in Roemenië, in San-Marino, in Tsjechië, in Slovakije, in Zweden, in Zwitserland, in Marokko, in Tunesië, in Turkije, alsook in elk land dat door de Koning bepaald wordt krachtens artikel 3, § 1, van de wet van 21 november 1989.

Wanneer het schadegeval zich heeft voorgedaan buiten het Belgische grondgebied, is de door de Maatschappij verleende dekking die waarin is voorzien door de wetgeving op de verplichte motorrijtuigenverzekering van de Staat op het grondgebied waarvan het schadegeval zich heeft voorgedaan. De toepassing van die buitenlandse wet mag de verzekerde evenwel niet de ruimere dekking ontnemen die de Belgische wet hem verleent.

In het geval het schadegeval zich heeft voorgedaan op het grondgebied van een land dat niet tot de Europese Gemeenschap behoort, en voor het gedeelte van de dekking dat de door de wet op de verplichte verzekering van het land waar het schadegeval zich heeft voorgedaan, opgelegde waarborg overschrijdt, zijn de excepties, de nietigheden en het verval die aan de verzekerden kunnen tegengeworpen worden ook tegenwerpbaar aan de benadeelde personen die geen onderdaan zijn van een Lidstaat van de Europese Gemeenschap indien die excepties, nietigheden en verval hun oorzaak vinden in een feit dat het schadegeval voorafgaat. Dezelfde excepties, dezelfde nietigheden en hetzelfde verval kunnen, onder dezelfde voorwaarden, tegengeworpen worden voor de gehele dekking wanneer de wet van het land op het grondgebied waarvan het schadegeval zich heeft voorgedaan, niet in de niet-tegenwerpbaarheid voorziet.

De dekking wordt verleend voor de schadegevallen die zich hebben voorgedaan op de openbare weg of op de openbare of de privé-terreinen.

Artikel 2. Eist een buitenlandse overheid, naar aanleiding van een schadegeval dat zich heeft voorgedaan in één van de landen vermeld in artikel 1, met uitzondering van België, dat ter beveiliging van de rechten van de benadeelden, een bedrag wordt gedeponeerd voor de opheffing van een op het omschreven rijtuig gelegd beslag of voor de invrijheidsstelling onder borg van de verzekerde, dan schiet de Maatschappij de geëiste borgsom voor of stelt zij haar persoonlijke borg tot ten hoogste € 61.973,38 voor het omschreven rijtuig en voor alle verzekerden samen, verhoogd met de kosten van de samenstelling en terugvordering van de borgsom, die ten laste zijn van de Maatschappij.

Werd de borgsom door de verzekerde betaald, dan stelt de Maatschappij haar persoonlijke borg in de plaats of betaalt zij, indien de borg niet aanvaard wordt, het bedrag van de borgsom aan de verzekerde terug.

Zodra de bevoegde overheid aanvaardt de betaalde borgsom vrij te geven of de borgstelling door de Maatschappij op te heffen, moet de verzekerde op vraag van de Maatschappij alle formaliteiten vervullen die van hem gevergd kunnen worden voor de vrijgave of de opheffing.

Wanneer de bevoegde overheid de borgsom gestort door de Maatschappij geheel of gedeeltelijk verbeurd verklaart of aanwendt tot betaling van een geldboete, van een strafrechtelijke dading of van gerechtskosten in strafzaken, dan is de verzekerde gehouden de Maatschappij, op haar eenvoudig verzoek, terug te betalen.

Artikel 3.

- 3.1.** Gedekt wordt de burgerrechtelijke aansprakelijkheid :
- van de verzekeringnemer ;
  - van de eigenaar, van iedere houder, van iedere bestuurder van het omschreven rijtuig en van iedere persoon erdoor vervoerd ;
  - van de werkgever van de voornoemde personen wanneer zij van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.
- De aansprakelijkheid van hen die zich door diefstal, geweldpleging of heling de macht over het omschreven rijtuig hebben verschaft is echter niet gedekt.
- 3.2.** Wanneer het omschreven rijtuig toevallig om het even welk motorrijtuig met pech sleept, wordt de dekking uitgebreid tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van diegene die in dat geval de ketting, de tros, het touw, de stang of enige andere benodigdheid voor het slepen heeft geleverd.
- In afwijking van artikel 8, 1., wordt de dekking eveneens uitgebreid tot de schade aan het gesleepte rijtuig.

Artikel 4.

4.1. Uitbreiding van de dekking

De dekking van de overeenkomst strekt zich uit, zonder dat hiervoor een mededeling vereist is, tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de eigenaar van het omschreven rijtuig, van de verzekeringnemer en van alle personen die gebruikelijk bij hem inwonen, in hun hoedanigheid van bestuurder, voor zover zij de wettelijke leeftijd om een motorrijtuig te besturen bereikt hebben, houder of passagier, of van burgerrechtelijke aansprakelijke voor de bestuurder, houder of passagiers :

a) van een tijdelijk vervangingsvoertuig

Onder "tijdelijk vervangingsvoertuig" wordt verstaan, een motorrijtuig dat aan een derde toebehoort en dat tot hetzelfde gebruik bestemd is als het omschreven rijtuig en dat als vervangwagen dient voor dat voertuig, dat om welke reden dan ook, definitief of tijdelijk onbruikbaar is geworden, onder meer wegens onderhoud, aanpassingen, herstellingen of technische keuring.

De dekking treedt in werking op het ogenblik dat het omschreven rijtuig niet meer kan worden gebruikt en eindigt wanneer het tijdelijk vervangingsvoertuig aan de eigenaar of aan een door deze aangewezen persoon wordt terugbezorgd. Het voertuig moet worden terugbezorgd binnen een redelijke termijn na ontvangst van het bericht dat het omschreven rijtuig ter beschikking is. De dekking mag in elk geval niet meer dan 30 kalenderdagen bestrijken.

Wanneer de verzekeringnemer een rechtspersoon is, is de dekking verworven voor de gemachtigde bestuurder van het omschreven rijtuig, alsook voor alle personen die bij hem inwonen, in hun hoedanigheid van bestuurder, voor zover zij de wettelijke leeftijd om een motorrijtuig te besturen bereikt hebben, houder of passagier, of van burgerrechtelijke aansprakelijke voor de bestuurder, houder of passagiers.

De dekking is niet van toepassing wanneer het omschreven rijtuig onbruikbaar wordt wegens overdracht van eigendom of overdracht van de rechten van de verzekeringnemer op het omschreven rijtuig die hij ontvangen heeft in uitvoering van een huurcontract of een ander analoog contract, onder meer een leasingovereenkomst.

b) van een toevallig gebruikt voertuig

Onder "toevallig gebruikt voertuig" wordt verstaan, een motorrijtuig dat aan een derde toebehoort en dat de hierboven vermelde personen toevallig besturen, houden of waarin zij toevallig passagiers zijn, zelfs terwijl het omschreven rijtuig in gebruik is.

Wanneer de verzekeringnemer een rechtspersoon is, is de dekking verworven voor de bestuurder van het omschreven rijtuig waarvan de identiteit vermeld is in de Bijzondere Voorwaarden of bij ontstentenis in het verzekeringsvoorstel of in een latere kennisgeving aan de Maatschappij, alsook voor de personen die gebruikelijk bij hem inwonen, in hun hoedanigheid van bestuurder, voor zover zij de wettelijke leeftijd om een motorrijtuig te besturen bereikt hebben, of van burgerrechtelijke aansprakelijke voor de bestuurder.

De dekking is niet van toepassing wanneer het omschreven rijtuig bestemd is voor het vervoer van personen tegen betaling of wanneer het hoofdzakelijk voor het vervoer van goederen is uitgerust of wanneer de verzekeringnemer of de eigenaar van het omschreven rijtuig een bedrijf is dat tot doel heeft de constructie, de handel, de verhuring, de herstelling of de stalling van motorrijtuigen.

Wanneer het omschreven rijtuig het voorwerp is van een huur-, leasing- of gelijkaardig contract, blijft de dekking van toepassing wanneer de verzekeringnemer of de gebruikelijke bestuurder van het omschreven rijtuig niet zelf de hierboven vermelde activiteiten uitoefent.

Onder derden in de betekenis van dit artikel wordt verstaan, elke andere persoon dan :

- de verzekeringnemer of, wanneer de verzekeringnemer een rechtspersoon is, de bestuurder van het omschreven rijtuig waarvan de identiteit vermeld is in de Bijzondere Voorwaarden of bij ontstentenis in het verzekeringsvoorstel of in een latere kennisgeving aan de Maatschappij, alsook de personen die bij hem inwonen,
- de eigenaar of de gebruikelijke houder van het omschreven rijtuig.

4.2. Beperkingen van de dekking

a) Wanneer het omschreven rijtuig een twee- of een driewieler is, kan de dekking in geen geval slaan op een rijtuig op vier of meer wielen.

b) In zoverre de benadeelden vergoeding hebben verkregen voor hun schade :

- ofwel krachtens een verzekeringsovereenkomst die de burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekt waartoe het gebruikte voertuig aanleiding geeft ;
- ofwel krachtens een door de bestuurder gesloten verzekeringsovereenkomst die zijn burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekt ; is de dekking van toepassing :
  - wanneer de verzekeraar die één van de voornoemde overeenkomsten gesloten heeft, verhaal uitoefent op de verzekerde in de gevallen bepaald in artikel 25, 3., c) en 25, 4., van deze overeenkomst of in de hierin niet bepaalde gevallen tenzij de verzekerde vooraf van de mogelijkheid van verhaal in kennis werd gesteld ;

- wanneer de verzekeringnemer van één van de voornoemde overeenkomsten aan de verzekerde een verzoek tot terugbetaling richt voor het bedrag van het verhaal uitgeoefend in één van de hierboven opgesomde gevallen.

4.3. De dekking strekt zich eveneens uit tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekeringnemer alsook tot de personen die bij hem inwonen, voor de schade veroorzaakt door het gestolen of verduisterde voertuig dat vervangen werd door het omschreven rijtuig, wanneer :

- a) de diefstal of de verduistering bij de Maatschappij aangegeven werd binnen de 72 uur te rekenen vanaf de dag dat de verzekeringnemer kennis kreeg van de diefstal of de verduistering ;
- b) het gestolen of verduisterde voertuig bij de Maatschappij verzekerd was.

Artikel 5. Het bedrag van de dekking is onbeperkt. Het wordt evenwel beperkt tot :

- a) € 2.478,94 per vervoerde persoon voor zijn persoonlijke kleding en bagage ;
- b) € 1.239.467,62 per schadegeval voor stoffelijke schade :
  - die veroorzaakt is door brand of ontploffing ;
  - die niet gedekt is door de wetgeving inzake de burgerrechtelijke aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie en die voortkomt uit of het gevolg is van een kernongeval in de zin van artikel 1, a), i) van het Verdrag van Parijs van 29 juli 1960.

Artikel 6. In afwijking van artikel 8, 1., vergoedt de Maatschappij de kosten die de verzekerde werkelijk gemaakt heeft voor de reiniging en de herstelling van de binnenbekleding van het omschreven rijtuig wanneer die kosten voortvloeien uit het kosteloos vervoer van door een verkeersongeval gewonde personen.

Artikel 7. Zijn van het recht op schadevergoeding uitgesloten :

- a) - de voor de schade aansprakelijke persoon, behalve indien het de aansprakelijkheid voor andermans daad betreft ;
  - de persoon die van alle aansprakelijkheid ontheven is op grond van artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Het recht op schadevergoeding blijft evenwel verworven ten voordele van de gedeeltelijk aansprakelijke persoon tot beloop van het deel van zijn schade toe te schrijven aan een verzekerde ;

- b) voor zijn stoffelijke schade, wanneer hij geen lichamelijke letsels heeft opgelopen : de bestuurder van het verzekerde rijtuig.

Deze persoon kan evenwel aanspraak maken op de vergoeding van zijn stoffelijke schade, zelfs indien hij geen lichamelijke letsels heeft opgelopen, wanneer de aansprakelijkheidsvordering gesteund is op een gebrek van het verzekerd rijtuig.

Artikel 8. Zijn van de verzekering uitgesloten :

- 8.1.** de schade aan het verzekerd rijtuig, behoudens wat bij artikel 3, 2., tweede lid, bepaald is ;
- 8.2.** de schade aan de door het verzekerd rijtuig vervoerde goederen, behoudens wat bij artikel 5, a), bepaald is ;
- 8.3.** de schade die niet veroorzaakt wordt door het gebruik van het rijtuig maar die enkel te wijten is aan de vervoerde goederen of aan de handelingen die vereist zijn voor dit vervoer ;
- 8.4.** de schade die voortvloeit uit het deelnemen van het verzekerd rijtuig aan snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsritten of -wedstrijden waartoe van overheidswege verlof is verleend ;
- 8.5.** de schade die vergoed wordt overeenkomstig de wetgeving betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake de kernenergie.

HOOFDSTUK II BESCHRIJVING EN WIJZIGING VAN HET RISICO - MEDEDELINGEN VAN DE VERZEKERINGNEMER

Artikel 9.

9.1. De verzekeringnemer is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door de Maatschappij.

Indien op sommige schriftelijke vragen van de Maatschappij niet wordt geantwoord, bijvoorbeeld op de vragen in het verzekeringsvoorstel, en de Maatschappij toch de overeenkomst heeft gesloten, kan zij zich, behalve in geval van bedrog, later niet meer op dat verzuim beroepen. Dit is eveneens het geval indien de Maatschappij de overeenkomst zonder een behoorlijk ingevuld verzekeringsvoorstel heeft gesloten.

9.2. Wanneer het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico de Maatschappij misleidt bij de beoordeling van dat risico, is de overeenkomst nietig. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop de Maatschappij kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.

9.3. Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk geschiedt, stelt de Maatschappij, binnen de termijn van een maand, te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst door de verzekeringnemer wordt geweigerd of indien, na het verstrijken van de termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, deze laatste niet aanvaard wordt, kan de Maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen de vijftien dagen.

Niettemin kan de Maatschappij, indien zij het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, de overeenkomst opzeggen binnen de termijn van een maand te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen.

Artikel 10. In de loop van de overeenkomst heeft de verzekeringnemer de verplichting, om onder de voorwaarden van artikel 9, 1., de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, te bewerkstelligen.

10.1. Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet zo verzaamd is dat de Maatschappij, indien die verzwaring bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen, de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwaring. Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst door de verzekeringnemer wordt geweigerd of indien, bij het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan de Maatschappij de overeenkomst opzeggen binnen de vijftien dagen.

Indien de Maatschappij het bewijs levert dat zij het verzaarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de dag waarop zij kennis heeft gekregen van de verzwaring.

10.2. Wanneer in de loop van de overeenkomst, het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat de Maatschappij, indien die vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat zij een overeenkomstige vermindering van de premie toe vanaf de dag waarop zij van de vermindering van het risico kennis heeft gekregen. Indien de contractanten het over de nieuwe premie niet eens worden binnen een maand na de aanvraag tot vermindering door de verzekeringnemer, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

HOOFDSTUK III BETALING VAN DE PREMIES - VERZEKERINGSBEWIJS

Artikel 11. Zodra de dekking van de overeenkomst aan de verzekeringnemer verleend wordt, geeft de Maatschappij hem een verzekeringsbewijs waaruit het bestaan van de overeenkomst blijkt.
In alle gevallen waarin de dekking ophoudt te bestaan, moet de verzekeringnemer onmiddellijk het verzekeringsbewijs aan de Maatschappij terugsturen.

Artikel 12. De premie, verhoogd met de taksen en bijdragen, moet op de vervaldagen vooruit betaald worden op verzoek van de Maatschappij of van elke met dat doel in de Bijzondere Voorwaarden aangewezen persoon.

Artikel 13. De Maatschappij kan bij niet-betaling van de premie op de vervaldag de dekking van de overeenkomst schorsen of de overeenkomst opzeggen indien de verzekeringnemer in gebreke is gesteld bij deurwaardersexploot of bij een ter post aangetekende brief.

De schorsing van de dekking of de opzegging gaat in na het verstrijken van een termijn van 15 dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de afgifte ter post van de aangetekende brief.

Als de dekking geschorst is, maakt de betaling door de verzekeringnemer van de achterstallige premies, in voorkomend geval vermeerderd met de intresten, zoals bepaald in de laatste aanmaning of gerechtelijke uitspraak, een einde aan die schorsing.

Wanneer de Maatschappij haar verplichting tot het verlenen van dekking geschorst heeft, kan zij de overeenkomst nog opzeggen indien zij zich dit recht voorbehouden heeft in de ingebrekestelling, bedoeld in het eerste lid ; in dat geval wordt de opzegging, ten vroegste 15 dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing, van kracht. Indien de Maatschappij zich die mogelijkheid niet heeft voorbehouden, geschiedt de opzegging mits een nieuwe aanmaning overeenkomstig lid 1 en 2. De schorsing van de dekking doet geen afbreuk aan het recht van de Maatschappij de later nog te vervallen premies te eisen op voorwaarde dat de verzekeringnemer in gebreke werd gesteld overeenkomstig het eerste lid. Het recht van de Maatschappij wordt evenwel beperkt tot de premies voor twee opeenvolgende jaren.

HOOFDSTUK IV MEDEDELINGEN EN KENNISGEVINGEN

Artikel 14. De voor de Maatschappij bestemde mededelingen en kennisgevingen moeten gedaan worden aan één van haar zetels in België of aan elke met dat doel in de Bijzondere Voorwaarden aangewezen persoon.
De voor de verzekeringnemer bestemde mededelingen en kennisgevingen moeten worden gedaan aan het laatste door de Maatschappij gekende adres.

HOOFDSTUK V WIJZIGEN VAN DE VERZEKERINGSVOORWAARDEN EN VAN HET TARIEF

Artikel 15. Indien de Maatschappij de verzekeringsvoorwaarden en haar tarief of enkel haar tarief wijzigt, past zij deze overeenkomst aan op de volgende jaarlijkse vervaldag. Zij stelt de verzekeringnemer van deze aanpassing in kennis minstens 90 dagen vóór die vervaldag. De verzekeringnemer mag evenwel de overeenkomst opzeggen binnen 30 dagen na de kennisgeving van de aanpassing. Door deze opzegging eindigt de overeenkomst op de volgende jaarlijkse vervaldag. De in het vorige lid bepaalde opzegmogelijkheid bestaat niet wanneer de wijziging van het tarief of van de verzekeringsvoorwaarden voortvloeit uit een algemene aanpassing die door de bevoegde overheid wordt opgelegd en die, in de toepassing ervan, gelijk is voor alle maatschappijen. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan de bepaling van artikel 26.

- Artikel 16.** Ieder schadegeval moet onmiddellijk en ten laatste binnen 8 dagen nadat het is voorgevallen, schriftelijk worden aangegeven aan de Maatschappij of aan elke met dat doel in de Bijzondere Voorwaarden aangewezen persoon. Deze verplichting rust op alle verzekerden, waarvan de aansprakelijkheid betrokken kan zijn.
De schadeaangifte moet in de mate van het mogelijke de oorzaken, de omstandigheden en de vermoedelijke gevolgen van het schadegeval, de naam, de voornaam en de woonplaats van de getuigen en de benadeelden vermelden.
De verzekeringnemer en de overige verzekerden verschaffen de Maatschappij of elke met dat doel in de Bijzondere Voorwaarden aangewezen persoon zonder verwijl alle door haar gevraagde nuttige inlichtingen en documenten.
Voor zover mogelijk wordt de schadeaangifte gedaan op het formulier dat de Maatschappij ter beschikking stelt van de verzekeringnemer.
- Artikel 17.** Alle dagvaardingen en in het algemeen alle gerechtelijke en buitengerechtelijke documenten moeten door de verzekerde aan de Maatschappij of elke met dat doel in de Bijzondere Voorwaarden aangewezen persoon bezorgd worden binnen 48 uur nadat zij aan de verzekerde werden afgegeven of betekend.
- Artikel 18.** Vanaf het ogenblik dat de Maatschappij tot het geven van dekking is gehouden en voor zover deze wordt ingeroepen, is zij verplicht zich achter de verzekerde te stellen binnen de grenzen van de dekking.
Ten aanzien van de burgerrechtelijke belangen en in zover de belangen van de Maatschappij en van de verzekerde samen vallen, heeft de Maatschappij het recht om, in de plaats van de verzekerde, de vordering van de benadeelde te bestrijden.
De Maatschappij kan deze laatste vergoeden indien daartoe grond bestaat.
Die tussenkomsten van de Maatschappij houden geen enkele erkenning in van aansprakelijkheid vanwege de verzekerde en zij mogen hem geen nadeel berokkenen.
De definitieve schadevergoeding of de weigering om te vergoeden worden zo spoedig mogelijk aan de verzekeringnemer meegedeeld. De Maatschappij die schadevergoeding betaald heeft, treedt in de rechten en de vorderingen die de verzekerde kunnen toebehoren.
- Artikel 19.** Elke erkenning van aansprakelijkheid, elke dading, elke vaststelling van schade, elke belofte van schadevergoeding of elke door de verzekerde gedane betaling, zonder schriftelijke toestemming van de Maatschappij, is haar niet tegenwerpbaar. Het erkennen van feiten of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp door de verzekerde kunnen voor de Maatschappij geen grond opleveren om haar dekking te weigeren.
- Artikel 20.** De Maatschappij betaalt de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding ten belope van de dekking. De Maatschappij betaalt, zelfs boven de dekkingsgrenzen, de intrest op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding, de kosten betreffende burgerrechtelijke rechtsvorderingen, alsook de erelonen en de kosten van de advocaten en de deskundigen, maar alleen in zover die kosten door haar of met haar toestemming zijn gemaakt of, in geval van belangenconflict dat niet te wijten is aan de verzekerde, voor zover die kosten niet onredelijk zijn gemaakt.
- Artikel 21.** Indien een schadegeval aanleiding geeft tot strafrechtelijke vervolgingen tegen de verzekerde, zelfs indien over de burgerrechtelijke belangen nog geen regeling getroffen is, kan de verzekerde vrij, op eigen kosten, zijn verdedigingsmiddelen kiezen.
De Maatschappij moet zich beperken tot het bepalen van de verdedigingsmiddelen met betrekking tot de omvang van de aansprakelijkheid van de verzekerde en de hoogte van de door de benadeelde partij geëiste bedragen, onverminderd artikel 18 wat de burgerrechtelijke belangen betreft.
De verzekerde is verplicht persoonlijk te verschijnen wanneer de procedure dit vergt.
- Artikel 22.** Wanneer de verzekerde strafrechtelijk wordt veroordeeld, mag de Maatschappij er zich noch tegen verzetten dat hij op eigen kosten gebruik maakt van elk mogelijk rechtsmiddel, noch mag zij tussenkomen in de keuze van de rechtsmiddelen in strafzaken.
Zij heeft het recht om de schadevergoedingen te betalen wanneer zij dit aangewezen acht.
Wanneer de Maatschappij vrijwillig is tussengekomen, moet zij de verzekerde te gepasten tijde op de hoogte brengen van elk rechtsmiddel dat zij tegen de gerechtelijke beslissing met betrekking tot de omvang van de aansprakelijkheid van de verzekerde instelt ; de verzekerde beslist op eigen risico of hij al dan niet het door de Maatschappij ingestelde rechtsmiddel volgt.
- Artikel 23.** De sommen die onmiddellijk geïnd worden bij de vaststelling van overtredingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, de minnelijke schikkingen met het Openbaar Ministerie, de boeten en opdecimen en de gerechtskosten in strafzaken zijn niet ten laste van de Maatschappij.

Artikel 24. Wanneer de Maatschappij gehouden is ten aanzien van de benadeelden, heeft zij, behoudens iedere andere mogelijke vordering waarover zij beschikt, een recht van verhaal in de gevallen en op de personen vermeld in artikel 25. Het verhaal heeft betrekking op de schadevergoedingen in hoofdsom, alsook op de gerechtskosten en intresten die de Maatschappij dient te betalen. Het bedrag van het verhaal is integraal indien de voornoemde bedragen niet hoger zijn dan € 10.411,53. Het verhaal wordt echter maar uitgeoefend tot beloop van de helft van de voornoemde bedragen wanneer die hoger zijn dan € 10.411,53 met een minimum van € 10.411,53 en een maximum van € 30.986,69.

Artikel 25.

- 25.1.** De Maatschappij heeft een recht van verhaal op de verzekeringnemer :
- in geval de dekking van de overeenkomst geschorst is wegens niet-betaling van de premie ;
  - in geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens betreffende het risico bij het sluiten of in de loop van de overeenkomst. Dit verhaal wordt integraal uitgeoefend en is niet onderworpen aan de beperking bepaald in artikel 24 ;
  - in geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens betreffende het risico zowel bij het sluiten als in de loop van de overeenkomst, die aan de verzekeringnemer kunnen verweten worden ; het bedrag van het verhaal is dan beperkt tot € 247,89 (niet-geïndexeerd). Er kan geen verhaal uitgeoefend worden ingeval de overeenkomst gewijzigd werd overeenkomstig de artikelen 9 en 10.
- 25.2.** De Maatschappij heeft een recht van verhaal op de verzekerde, dader van het schadegeval :
- die het schadegeval opzettelijk heeft veroorzaakt. Dit verhaal wordt integraal uitgeoefend en is niet onderworpen aan de beperking bepaald in artikel 24 ;
  - die het schadegeval veroorzaakt heeft door een van de volgende gevallen van grove schuld : rijden in staat van dronkenschap of in een gelijkaardige toestand die het gevolg is van het gebruik van producten andere dan alcoholische dranken ;
  - indien het rijtuig gebruikt werd ingevolge een misbruik van vertrouwen, een oplichting of een verduistering ; dit verhaal wordt slechts uitgeoefend tegen de dader van het misdrijf of zijn medeplichtige.
- 25.3.** De Maatschappij heeft een recht van verhaal op de verzekeringnemer en, indien daartoe grond bestaat, op de verzekerde die niet de verzekeringnemer is :
- wanneer het schadegeval zich voordoet tijdens de deelname aan een snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsrit of -wedstrijd, waartoe van overheidswege geen verlof is verleend ;
  - wanneer, op het ogenblik van het schadegeval, het rijtuig bestuurd wordt door een persoon die niet voldoet aan de voorwaarden die de Belgische wet en reglementen voorschrijven om dat rijtuig te besturen, bijvoorbeeld door een persoon die de vereiste minimumleeftijd niet bereikt heeft, door een persoon die geen rijbewijs heeft of door een persoon die van het recht tot sturen vervallen verklaard is. Het recht van verhaal wordt evenwel niet toegepast wanneer de persoon die het rijtuig bestuurt in het buitenland aan de voorwaarden voldoet voorgeschreven door de plaatselijke wet en reglementen om het rijtuig te besturen en niet onderhevig is aan een in België lopend rijverbod, in welk geval het recht van verhaal behouden blijft ;
  - wanneer het omschreven rijtuig dat onderworpen is aan de Belgische reglementering op de technische controle, op het ogenblik van het schadegeval niet of niet meer voorzien is van een geldig keuringsbewijs, behalve als het schadegeval zich voordoet tijdens het normale traject naar de keuring of wanneer men in geval van afgifte van een bewijs met de vermelding "verboden tot het verkeer" zich van het keuringsstation naar zijn woonplaats en/of naar de hersteller begeeft en na herstelling naar het keuringsstation rijdt. Het recht van verhaal wordt echter niet uitgeoefend indien de verzekerde aantoonbaar dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de staat van het rijtuig en het schadegeval;
  - wanneer het schadegeval zich voordoet, terwijl het reglementair of contractueel toegelaten aantal vervoerde personen overschreden is of wanneer het vervoer van personen in strijd is met de reglementaire of contractuele bepalingen. Indien het reglementair of contractueel maximum toegelaten aantal vervoerde personen overschreden is, is het bedrag van het verhaal evenredig aan de verhouding van het overtalig aantal vervoerde personen tot het aantal werkelijk vervoerde personen, onverminderd de toepassing van artikel 24.
Voor het berekenen van het aantal vervoerde personen komen kinderen beneden de vier jaar niet in aanmerking ; kinderen van vier tot volle vijftien jaar worden geacht twee derde plaats in te nemen. De uitkomst van de berekening wordt afgerond naar de hogere eenheid.
In geval van personenvervoer buiten de reglementaire of contractuele voorwaarden, wordt het verhaal voor het totaal van de aan deze vervoerde personen betaalde schadevergoedingen uitgeoefend, onverminderd de toepassing van artikel 24. Niettemin kan de Maatschappij geen verhaal nemen op een verzekerde indien deze aantoonbaar dat de tekortkomingen of de feiten waarop het verhaal gesteund is, te wijten zijn aan een andere verzekerde en dat ze zich hebben voorgedaan in strijd met zijn onderrichtingen of buiten zijn medeweten.
- 25.4.** De Maatschappij heeft een recht van verhaal op de dader van het schadegeval of de burgerrechtelijke aansprakelijke in de gevallen bedoeld in artikel 33 wanneer de dekking enkel geldt ten gunste van de benadeelde personen.
- 25.5.** De Maatschappij heeft een recht van verhaal op de verzekerde die de in artikel 19 vermelde verplichtingen niet heeft nageleefd. In ieder geval is er maar verhaal indien en in de mate waarin de Maatschappij schade geleden heeft, onverminderd de toepassing van artikel 24.
- 25.6.** De Maatschappij heeft een recht van verhaal op de verzekerde die een bepaalde handeling niet verricht heeft binnen een door de overeenkomst vastgestelde termijn. Dit verhaalsrecht kan niet uitgeoefend worden indien de verzekerde bewijst dat hij die handeling zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk, verricht heeft. In ieder geval kan slechts verhaal worden uitgeoefend indien en in de mate waarin de Maatschappij door het verzuim schade heeft geleden, onverminderd de toepassing van artikel 24.

Artikel 26. De duur van de overeenkomst is één jaar. Op het einde van de verzekeringsperiode wordt de overeenkomst stilzwijgend van jaar tot jaar vernieuwd, tenzij zij door één van de partijen ten minste drie maanden voor het verstrijken van de lopende periode werd opgezegd.

Artikel 27. De Maatschappij kan de overeenkomst opzeggen :

- 27.1.** tegen het einde van elke verzekeringsperiode, overeenkomstig artikel 26 ;
- 27.2.** in geval van opzettelijke verzwijging of opzettelijke onjuiste mededeling van gegevens betreffende het risico in de loop van de overeenkomst ;
- 27.3.** in geval van onopzettelijke verzwijging of onopzettelijke onjuiste mededeling van gegevens betreffende de omschrijving van het risico, bij het sluiten van de overeenkomst zoals bepaald in artikel 9 en in geval van verzwaring van het risico zoals bepaald in artikel 10 ;
- 27.4.** in geval van niet-betaling van de premie, overeenkomstig artikel 13 ;
- 27.5.** wanneer het aan de technische controle onderworpen rijtuig niet of niet meer voorzien is van een geldig keuringsbewijs of wanneer het rijtuig niet beantwoordt aan de "Algemene Reglementen op de technische eisen van de motorrijtuigen" ;
- 27.6.** na iedere aangifte van een schadegeval, maar uiterlijk één maand na de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding ;
- 27.7.** in geval van publicatie van nieuwe wettelijke bepalingen die een invloed hebben op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden of op de verzekering van deze aansprakelijkheid, maar ten laatste 6 maanden na de inwerkingtreding van deze bepalingen ;
- 27.8.** in geval van schorsing van de overeenkomst, zoals bepaald in artikel 30 ;
- 27.9.** in geval van faillissement, kennelijk onvermogen of overlijden van de verzekeringnemer, overeenkomstig de artikelen 31 en 32.

Artikel 28. De verzekeringnemer kan de overeenkomst opzeggen :

- 28.1.** tegen het einde van elke verzekeringsperiode, overeenkomstig artikel 26 ;
- 28.2.** na iedere aangifte van een schadegeval, maar uiterlijk één maand na de kennisgeving door de Maatschappij van de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding ;
- 28.3.** in geval van wijziging van de verzekeringsvoorwaarden en van het tarief of alleen van het tarief, overeenkomstig artikel 15 ;
- 28.4.** in geval van faillissement, gerechtelijk akkoord of intrekking van de toelating van de Maatschappij ;
- 28.5.** in geval van vermindering van het risico, zoals bepaald in artikel 10 ;
- 28.6.** wanneer tussen de datum van het sluiten en de aanvangsdatum een termijn van meer dan een jaar verloopt. Deze opzegging dient betekend, uiterlijk drie maanden vóór de aanvangsdatum van de overeenkomst ;
- 28.7.** in geval van schorsing van de overeenkomst, zoals bepaald in artikel 30.

Artikel 29. De opzegging geschiedt bij deurwaardersexploot, per aangetekende brief of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Behoudens in de gevallen bedoeld in de artikelen 13, 15 en 26, gaat de opzegging in na het verstrijken van een termijn van één maand, te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of, in het geval van een aangetekende brief, te rekenen van de dag die volgt op de afgifte ter post.

De opzegging van de overeenkomst door de Maatschappij na aangifte van een schadegeval wordt van kracht bij de betekening ervan, wanneer de verzekeringnemer of de verzekerde één van zijn verplichtingen, ontstaan door het schadegeval, niet is nagekomen met de bedoeling de verzekeraar te misleiden. Het premiegedeelte dat betrekking heeft op de periode na de datum van het van kracht worden van de opzegging, wordt door de Maatschappij terugbetaald.

Artikel 30. Wanneer het omschreven rijtuig in eigendom of in huur wordt opgevorderd, wordt de overeenkomst geschorst door het enkel feit dat de opvorderende overheid het rijtuig in bezit neemt.

Artikel 31. In geval van faillissement van de verzekeringnemer blijft de overeenkomst bestaan ten voordele van de massa van de schuldeisers die de Maatschappij het bedrag verschuldigd is van de premies vervallen vanaf de faillietverklaring. De Maatschappij en de curator van het faillissement hebben evenwel het recht om de overeenkomst op te zeggen. De Maatschappij kan de overeenkomst echter maar opzeggen ten vroegste drie maanden na de faillietverklaring ; de curator kan de overeenkomst slechts opzeggen binnen de drie maanden die volgen op de faillietverklaring.

Artikel 32. In geval van overlijden van de verzekeringnemer blijft de overeenkomst voortbestaan ten voordele van de erfgenamen die verplicht zijn de premies te betalen, onverminderd het recht van de Maatschappij om de overeenkomst op te zeggen, binnen de drie maanden te rekenen vanaf de dag waarop zij kennis kreeg van het overlijden, op één van de wijzen bepaald in artikel 29, eerste lid.

De erfgenamen kunnen de overeenkomst opzeggen, op één van de wijzen bepaald in artikel 29, eerste lid, binnen de drie maanden en veertig dagen na het overlijden. Indien het omschreven rijtuig de volle eigendom wordt van één van de erfgenamen of van een legataris van de verzekeringnemer, blijft de overeenkomst voortbestaan in zijn voordeel. Deze erfgenaam of legataris kan evenwel de overeenkomst opzeggen binnen de maand te rekenen vanaf de dag dat het rijtuig hem werd toebedeeld.

Artikel 33. In geval van overdracht van eigendom van het omschreven rijtuig zijn volgende bepalingen van toepassing :

- 33.1.** Betreffende het nieuwe rijtuig.
De dekking blijft aan de verzekerde verworven :
- gedurende 16 dagen vanaf de overdracht van de eigendom van het omschreven rijtuig en dit zonder enige formaliteit, indien het nieuwe rijtuig zelfs op ongeoorloofde wijze aan het verkeer deelneemt onder de kentekenplaat van het overgedragen rijtuig ;
  - na het verstrijken van voornoemde termijn van 16 dagen voor zover echter de Maatschappij binnen deze termijn in kennis gesteld werd van de vervanging. In dit geval blijft de overeenkomst bestaan volgens de verzekeringsvoorwaarden en het tarief van toepassing bij de Maatschappij op de laatste premievervaldag.
- Indien na het verstrijken van voornoemde termijn van 16 dagen het overgedragen rijtuig niet werd vervangen of indien deze vervanging niet ter kennis werd gebracht van de Maatschappij is de overeenkomst geschorst en wordt artikel 34 toegepast. Deze schorsing van de overeenkomst is tegenwerpbaar aan de benadeelde persoon.
De vervallen premie blijft aan de Maatschappij prorata temporis verworven tot op het ogenblik dat de overdracht van eigendom haar ter kennis wordt gebracht.
- 33.2.** Betreffende het overgedragen rijtuig ander dan een bromfiets.
Gedurende 16 dagen vanaf de overdracht van de eigendom, voor zover geen enkele andere verzekering hetzelfde risico dekt :
- blijft de dekking verworven aan de verzekeringnemer, zijn echtgenoot en kinderen die bij hem inwonen en de wettelijke leeftijd tot sturen hebben bereikt, indien het overgedragen rijtuig zelfs op ongeoorloofde wijze aan het verkeer deelneemt onder de kentekenplaat die het vóór de overdracht droeg ;
  - heeft de dekking uitwerking, doch enkel ten opzichte van de benadeelde persoon wanneer de schade berokkend wordt door een andere verzekerde dan degenen die hiervoren vermeld zijn, en dit indien het overgedragen rijtuig zelfs op ongeoorloofde wijze aan het verkeer deelneemt onder de kentekenplaat die het vóór de overdracht droeg.
- Na het verstrijken van voornoemde termijn van 16 dagen vervalt deze dekking tenzij de overeenkomst, mits schriftelijke instemming van de Maatschappij, overgedragen werd ten gunste van de nieuwe eigenaar. De beëindiging van deze dekking is tegenwerpbaar aan de benadeelde persoon.
- 33.3.** Betreffende de bromfietsen.
Aanvullend bij 1., blijft de dekking verworven, doch enkel ten voordele van de benadeelde persoon en op voorwaarde dat geen enkel andere verzekering hetzelfde risico dekt, voor de schade veroorzaakt door elke bromfiets voorzien, met toelating van de titularis, van de provinciale plaat afgeleverd op grond van het door de Maatschappij afgegeven attest, voor zover het schadeberokkend feit zich heeft voorgedaan vóór het einde van het op de plaat vermelde jaar.
Behoudens schriftelijk akkoord van de Maatschappij wordt de overeenkomst niet overgedragen ten voordele van de nieuwe eigenaar van de overgedragen bromfiets.
- 33.4.** In geval van een huurovereenkomst betreffende het omschreven rijtuig.
De onder 1., 2. en 3. omschreven bepalingen zijn eveneens van toepassing in geval van beëindiging van de rechten van de verzekeringnemer op het omschreven rijtuig dat hij verkregen heeft ter uitvoering van een huurovereenkomst of een gelijkaardige overeenkomst, onder meer een leasing-overeenkomst.

Artikel 34. In geval van schorsing van de overeenkomst moet de verzekeringnemer die het omschreven of enig ander rijtuig in het verkeer brengt, daarvan mededeling doen aan de Maatschappij.
De overeenkomst wordt opnieuw in werking gesteld volgens de verzekeringsvoorwaarden en het tarief van toepassing op de laatste jaarlijkse premievervaldag.
Indien de overeenkomst niet opnieuw in werking wordt gesteld, neemt zij een einde op de eerstvolgende jaarlijkse premievervaldag. Indien de schorsing echter gebeurt binnen de drie maanden voor de eerstvolgende jaarlijkse premievervaldag neemt de overeenkomst een einde op de volgende jaarlijkse vervaldag.
Het niet-verbruikte premiegedeelte wordt op het einde van de overeenkomst terugbetaald. Neemt de overeenkomst een einde alvorens de waarborg een volledig jaar heeft gelopen, dan wordt de terugbetaling verminderd met het verschil tussen de jaarpremie en de premie berekend aan het tarief voor overeenkomsten van minder dan één jaar.
De verzekeringnemer kan altijd schriftelijk vragen om geen einde aan de overeenkomst te stellen.

Artikel 35. Indien het risico verdwijnt wegens enige andere reden dan die welke hierboven zijn opgesomd, moet de verzekeringnemer de Maatschappij hiervan onmiddellijk op de hoogte brengen ; doet hij dit niet, dan blijft de vervallen premie prorata temporis aan de Maatschappij verworven of verschuldigd tot op het ogenblik dat die mededeling werkelijk wordt gedaan.

HOOFDSTUK IX A POSTERIORI PERSONALISATIESTELSEL

Artikel 36.

36.1. Toepassingsgebied.

De volgende bepalingen zijn van toepassing op de premies voor motorrijtuigen voor toerisme en zaken of voor gemengd gebruik en motorrijtuigen bestemd voor vervoer van zaken waarvan de M.T.M. 3,5 T. niet overschrijdt, met uitzondering van de motorrijtuigen die krachtens het koninklijk besluit van 3 februari 1992 tot vaststelling van de tariefnormen die van toepassing zijn op de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen niet onderworpen zijn aan het a posteriori personalisatiestelsel.

Nochtans zijn deze bepalingen evenzeer van toepassing op de premies voor mobilhomes en voor de motorrijtuigen zoals gedefinieerd door artikel 2, § 2, 7° van het koninklijk besluit dd. 15/3/1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen (oldtimers).

- 36.2. Schaal van de graden.**
Het mechanisme bestaat uit een schaal van drieëntwintig graden, genummerd van 0 tot 22. De Maatschappij bepaalt, in de Bijzondere Voorwaarden, de premieniveaus die overeenkomen met iedere graad van de schaal.
- 36.3. Toetredingsmechanisme tot het stelsel.**
De toetreding tot het stelsel gebeurt in graad 14 van de schaal, behalve bij beperkt gebruik van een rijtuig voor toerisme en zaken of voor gemengd gebruik, waar de toetreding gebeurt in graad 11. Deze afwijking is evenwel slechts van toepassing wanneer het rijtuig wordt gebruikt :
- voor privé-doeleinden en op de weg van en naar het werk (verplaatsingen tussen twee arbeidsplaatsen worden als beroepsgebruik beschouwd), met uitsluiting van elk ander beroepsgebruik dan de hierna bedoelde ;
  - voor beroepsdoeleinden maar uitsluitend :
    - door personen die voltijds een loon- of weddetrekkend beroep uitoefenen en die geen deel uitmaken van de buitendiensten van de onderneming of van de instelling die hen tewerkstelt (worden aangezien als deel uitmakend van de buitendiensten, de personen waarvan de beroepsactiviteit systematisch opdrachten in buitendienst inhoudt) ;
    - door zelfstandigen die voltijds een sedentair beroep uitoefenen ;
    - door de bedienaars van een door de wet erkende eredienst ;
    - door landbouwers en groentekwekers die regelmatig deelnemen aan de handenarbeid van de onderneming.
- 36.4. Verplaatsingsmechanisme op de gradenschaal.**
De premie wijzigt op elke jaarlijkse premievervaldag volgens de hierboven vermelde gradenschaal in functie van het aantal schadegevallen en overeenkomstig de hierna omschreven regels.
Om de personalisatiegraad te doen veranderen, worden alleen de schadegevallen in aanmerking genomen waarvoor de Maatschappij die het risico dekte op het tijdstip van het schadegeval, aan de benadeelden een schadevergoeding betaald heeft of zal moeten betalen.
De geobserveerde verzekeringsperiode wordt elk jaar afgesloten op de laatste dag van de tweede maand voorafgaand aan de jaarlijkse premievervaldag. Indien zij, om welke reden ook, korter is dan 9 maand en half, zal zij bij de volgende observatieperiode gevoegd worden.
- 36.5. Werkingswijze van het mechanisme.**
De verplaatsingen geschieden volgens het volgend mechanisme :
- per geobserveerde verzekeringsperiode : onvoorwaardelijke daling met één graad ;
  - per geobserveerde verzekeringsperiode met één of meer schadegevallen : stijging met vijf graden per schadegeval.
- 36.6. Beperkingen aan het mechanisme :**
- ongeacht het aantal jaren zonder schadegeval of het aantal schadegevallen zullen de graden 0 of 22 nooit overschreden worden ;
  - de verzekerde die tijdens vier opeenvolgende geobserveerde verzekeringsperiodes geen schadegeval gehad heeft en niettemin nog steeds op een hogere graad dan 14 staat, wordt automatisch op de basisgraad 14 teruggebracht.
- 36.7. Verbetering van de graad.**
Indien blijkt dat de personalisatiegraad van een verzekeringnemer verkeerdelijk bepaald of gewijzigd werd, wordt de graad verbeterd en worden de premieverschillen die er uit voortvloeien, respectievelijk aan de verzekeringnemer terugbetaald of door de Maatschappij opgeëist.
Het door de Maatschappij terugbetaalde bedrag wordt verhoogd met de wettelijke intrest indien de verbetering meer dan één jaar na de toekenning van de verkeerde graad gebeurd is. Deze intrest loopt vanaf het ogenblik dat de verkeerde graad werd toegepast.
- 36.8. Verandering van rijtuig.**
De verandering van rijtuig heeft geen enkele invloed op de personalisatiegraad.
- 36.9. Opnieuw van kracht worden.**
Indien een geschorste overeenkomst opnieuw van kracht wordt, blijft de op het ogenblik van de schorsing bereikte personalisatiegraad van toepassing.
- 36.10. Verandering van maatschappij.**
Indien de verzekeringnemer, vóór het sluiten van de overeenkomst door een andere maatschappij verzekerd werd met toepassing van het a posteriori personalisatiestelsel, is hij verplicht aan de Maatschappij de schadegevallen aan te geven die voorgekomen zijn sinds de datum van het door de andere maatschappij afgeleverde attest tot op de aanvangsdatum van de overeenkomst.
- 36.11. Attest in geval van opzegging van de overeenkomst.**
Binnen de 15 dagen na de opzegging van de overeenkomst deelt de Maatschappij aan de verzekeringnemer de inlichtingen mee die nodig zijn voor de juiste vaststelling van de graad.
- 36.12. Voordien in een ander land van de Europese Gemeenschap onderschreven overeenkomst.**
Indien de overeenkomst onderschreven wordt door een persoon die in de loop van de laatste vijf jaar reeds een overeenkomst onderschreven had overeenkomstig de wetgeving van een andere Lidstaat van de Europese Gemeenschap, dan wordt de gepersonaliseerde premie bepaald op een graad waarbij rekening gehouden wordt, voor de laatste vijf verzekeringsjaren voorafgaand aan de datum van de inwerkingtreding van de overeenkomst, met het aantal schadegevallen per verzekeringsjaar waarvoor de buitenlandse verzekeraar schadevergoedingen ten voordele van de benadeelden heeft betaald of zal moeten betalen.
De verzekeringnemer dient de nodige bewijsstukken voor te leggen.

Artikel 37.

- 37.1.** Bij een verkeersongeval waarbij het verzekerde motorrijtuig betrokken is, op de plaatsen bedoeld in artikel 2 § 1 van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, wordt, met uitzondering van de stoffelijke schade en de schade geleden door de bestuurder van elk van de betrokken motorrijtuigen, alle schade geleden door de slachtoffers en hun rechthebbenden en voortvloeiend uit lichamelijke letsels of het overlijden, met inbegrip van de kledischade, vergoed door de Maatschappij overeenkomstig artikel 29bis van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen. Deze bepaling is ook van toepassing indien de schade opzettelijk werd veroorzaakt door de bestuurder.
- Schade aan functionele prothesen wordt beschouwd als lichamelijke schade.
- Onder functionele prothesen wordt verstaan : de door het slachtoffer gebruikte middelen om lichamelijke gebreken te compenseren.
- Slachtoffers die ouder zijn dan 14 jaar en het ongeval en zijn gevolgen hebben gewild, kunnen zich niet beroepen op de bepalingen van het eerste lid van artikel 37. Deze vergoedingsplicht wordt uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen betreffende de aansprakelijkheidsverzekering in het algemeen en de aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen in het bijzonder, voor zover daarvan in dit artikel niet wordt afgeweken.
- 37.2.** De bestuurder van een motorrijtuig en zijn rechthebbenden kunnen zich niet beroepen op de bepalingen van dit artikel, tenzij de bestuurder optreedt als rechthebbende van een slachtoffer dat geen bestuurder was en op voorwaarde dat hij de schade niet opzettelijk heeft veroorzaakt.
- 37.3.** Voor de toepassing van dit hoofdstuk moet onder motorrijtuig worden verstaan ieder motorrijtuig met uitzondering van rolstoelen met een eigen aandrijving die door gehandicapten in het verkeer kunnen worden gebracht.
- 37.4.** Alle hoofdstukken van de overeenkomst zijn van toepassing behalve de artikelen 1 tot 3 en 5 tot 8 van hoofdstuk I (Voorwerp en omvang van de verzekering).
- Wat hoofdstuk VII (Verhaal van de maatschappij) betreft, heeft de Maatschappij een recht van verhaal voor de gevallen die in artikel 25.1 a), 25.3 b) en, wat de aan de vervoerde personen uitgekeerde vergoedingen betreft, in 25.3 d) bedoeld zijn. Zij beschikt eveneens over een recht van verhaal in alle andere in artikel 25 bedoelde gevallen, maar alleen wanneer zij op basis van de burgerrechtelijke aansprakelijkheidsregels de aansprakelijkheid van een verzekerde aantoon, en dit in de mate dat de verzekerde aansprakelijk is. Voor de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk IX (a posteriori personalisatiestelsel) wordt de betaling die in uitvoering van 1. is gedaan, niet beschouwd als een schadegeval dat aanleiding geeft tot een stijging op de gradenschaal indien, op grond van de regels van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid, geen enkele verzekerde aansprakelijk is. De maatschappij moet de aansprakelijkheid van de verzekerde bewijzen.
- 37.5.** Voor de toepassing van dit hoofdstuk en in afwijking van artikel 16, alinea 1, berust de verplichting tot schadeaangifte bij de verzekeringnemer, ook al zou hij niet aansprakelijk kunnen worden gesteld, voor zover hij van het voorgevallen schadegeval kennis had.

TITEL 2 VOERTUIGSCHADE

VOORWAARDEN VOOR DE VERZEKERING VAN DE AFDELINGEN I EN II

GEMEENSCHAPPELIJKE VOORWAARDEN

Artikel 1. Toepasselijke algemene voorwaarden

De verzekering van de risico's voertuigschade, zoals hieronder vermeld voor de Afdelingen I en II wordt verleend onder dezelfde Algemene Voorwaarden als die van 'Titel 1 : De Modelovereenkomst voor de Verplichte Aansprakelijkheidsverzekering inzake Motorrijtuigen', behoudens afwijkingen voorkomende in de hiernavolgende gemeenschappelijke en speciale voorwaarden.

Artikel 2. Aanvang van de waarborgen

De waarborg is verworven vanaf de datum aangeduid in de Bijzondere Voorwaarden en ten vroegste nadat de eerste premie is betaald.

Artikel 3. Wanneer is de waarborg verworven ?

De waarborgen voorzien in de hierna vermelde Afdelingen I en II zijn enkel verzekerd wanneer dit uitdrukkelijk in de Bijzondere Voorwaarden is vermeld.

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 4. Verzekerd voertuig

De Maatschappij verzekert :

- het in de Bijzondere Voorwaarden omschreven voertuig, met inbegrip van de opties en de vaste toebehoren waarmee het omschreven voertuig is uitgerust en waarvan blijk wordt gegeven door de catalogi van de constructeurs, door de aankoopfactuur of door vermelding in de polis. Onder vaste toebehoren wordt begrepen de bestanddelen die permanent aan het voertuig zijn aangebracht en welke als niet-standaard gelden. De na de onderschrijving van het contract geplaatste opties of vaste toebehoren zijn gratis verzekerd en dit tot beloop van maximum € 1.000, inclusief BTW.

Worden niet beschouwd als vaste toebehoren en zijn derhalve niet verzekerd : telefonieapparaten (o.a. mobilfoon, GSM, telefoon, faxtoestel), computer ;

- bij uitbreiding, na kennisgeving aan de Maatschappij, het tijdelijke vervangingsvoertuig, dit wil zeggen het voertuig van dezelfde aard en bestemd voor hetzelfde gebruik als het omschreven voertuig, dat toebehoort aan een derde, niet-inwonend bij de verzekerde en dat het omschreven voertuig vervangt wanneer het om welke reden ook tijdelijk onbruikbaar is.

Dit tijdelijke vervangingsvoertuig is verzekerd gedurende een periode van maximum 30 dagen, te rekenen vanaf de dag dat het omschreven voertuig onbruikbaar wordt.

Deze tijdelijke vervanging moet schriftelijk gemeld worden aan de Maatschappij binnen een termijn van 8 dagen, te rekenen vanaf de dag dat het omschreven voertuig onbruikbaar is. Het is aan verzekerde het bewijs te leveren van de onbruikbaarheid van het omschreven voertuig.

Wanneer de verzekeringnemer een rechtspersoon is, is de waarborg verworven voor de gebruikelijke bestuurder waarvan de identiteit vermeld is in de Bijzondere Voorwaarden.

Deze waarborguitbreiding voor het tijdelijke vervangingsvoertuig is enkel van kracht wanneer de schade aan het vervangingsvoertuig niet gewaarborgd is door een ander contract, ongeacht de datum van de onderschrijving ervan.

Artikel 5. Te verzekeren som

De verzekeringnemer bepaalt op eigen verantwoordelijkheid de te verzekeren som voor het omschreven voertuig. Als te verzekeren som dient verplicht aangegeven :

- ofwel 'de cataloguswaarde' van het omschreven voertuig in nieuwe staat, d.w.z. de officiële door de constructeur of invoerder bepaalde verkoopprijs in België, exclusief taksen, BTW en korting, op het ogenblik dat het voertuig voor de eerste maal in het verkeer wordt gebracht. Deze cataloguswaarde moet worden vermeerderd met de nieuwwaarde van de opties en vaste toebehoren, exclusief taksen, BTW en korting.

- ofwel 'de factuurwaarde' van het omschreven voertuig in nieuwe staat, d.w.z. de cataloguswaarde zoals deze hierboven werd gedefinieerd, verminderd met de eventuele korting die de eigenaar heeft verkregen bij de aanschaf van het omschreven voertuig in nieuwe staat en waarvan blijk wordt gegeven door de aankoopfactuur.

De Belasting op de inverkeerstelling wordt gratis verzekerd.

Het in de Bijzondere Voorwaarden opgelegde beveiligingssysteem tegen diefstal wordt gratis verzekerd.

Herstelling en totaal verlies

Artikel 6. Expertise

De verzekerde moet vóór herstelling van het voertuig een kostenraming van de schade indienen bij de Maatschappij, die een deskundige gelast met het nazicht van deze schade. Indien de herstelling niet kan worden uitgesteld, mag verzekerde ze laten uitvoeren voor zover de kosten € 500 niet te boven gaan en verrechtvaardigd worden door een gedetailleerde factuur.

De vervangen onderdelen moeten in de werkplaats van de hersteller ter beschikking blijven voor expertise door de Maatschappij.

- Artikel 7.** De door de Maatschappij aangestelde deskundige beslist of het omschreven voertuig een totaal verlies is. Het voertuig wordt als totaal verlies beschouwd :
- wanneer de herstellingskosten vastgesteld door de deskundige van de Maatschappij, verhoogd met de vergoedbare BTW zoals hierna bepaald, gelijk of hoger zijn dan de hierna omschreven "Vergoeding bij totaal verlies", verhoogd met de vergoedbare BTW zoals hierna bepaald en verminderd met de waarde van het wrak ;
  - of wanneer een veilige en degelijke herstelling niet meer mogelijk is.

- Artikel 8.** Ingeval van onenigheid aangaande de omvang van de schade, wordt deze laatste vastgesteld door twee deskundigen, gekozen de ene door de verzekeringnemer, de andere door de Maatschappij. Komen deze deskundigen niet tot een overeenstemming, dan zullen zij tezamen een derde deskundige benoemen, die binnen de grenzen van hun eigen schattingen het schadebedrag zal vastleggen. Indien één van de partijen verwaarloost haar deskundige aan te wijzen of indien de eerste twee deskundigen het niet eens worden aangaande de keuze van een derde, binnen de vijftien dagen na verzending van het tot hen bij aangetekend schrijven gericht verzoek, dan zal de meest gereede partij de tweede en gebeurlijk de derde deskundige kunnen laten aanwijzen door de voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg van de woonplaats van de verzekeringnemer. Elke partij betaalt de kosten en erelonen van haar deskundige. De kosten en erelonen van de derde deskundige worden door ieder voor de helft gedragen. De deskundigen zijn van elke formaliteit ontslagen.

Artikel 9. Vergoeding bij herstelling

Ingeval van gedeeltelijk verlies wordt door de Maatschappij de prijs van de herstelling vergoed, zoals deze werd vastgesteld door een deskundige of, ingeval van onenigheid daaromtrent, volgens de voorzieningen van artikel 8, vermeerderd met de niet-recupereerbare BTW. De betaling van de vergoeding gebeurt op voorlegging van de herstellingsfactuur of de aankoopfactuur van een vervangend voertuig.

Artikel 10. Vergoeding bij totaal verlies

- 10.1.** Overeenkomstig hetgeen aangeduid is in de Bijzondere Voorwaarden, vergoedt de Maatschappij bij totaal verlies, de "Aangenomen Waarde" of de "Forfaitaire Waarde".
- 10.2.** Onder "Aangenomen Waarde" wordt verstaan de verzekerde som vermeld in de Bijzondere Voorwaarden, verhoogd met de niet-recupereerbare BTW die door verzekeringnemer werd betaald bij de aankoop van het omschreven voertuig. Op het aldus bekomen resultaat wordt een aftrek toegepast van 1 % per begonnen maand vanaf de 7de tot de 60ste maand. Het aantal maanden wordt berekend per begonnen maand sedert de dag waarop het verzekerde voertuig voor het eerst in het verkeer is gebracht, zoals aangeduid op het inschrijvingsbewijs. Wanneer het verzekerde voertuig op het ogenblik van het ongeval ouder is dan vijf jaar, te rekenen sedert de dag waarop het voor het eerst in het verkeer werd gebracht, dan wordt de vergoeding niet berekend volgens de "Aangenomen Waarde", doch wordt de werkelijke waarde van het verzekerde voertuig toegekend, overeenkomstig punt 4 van dit artikel. De aldus berekende werkelijke waarde mag niet hoger zijn dan de "Aangenomen Waarde".
- 10.3.** Onder "Forfaitaire Waarde" wordt verstaan de verzekerde som vermeld in de Bijzondere Voorwaarden, verhoogd met de niet-recupereerbare BTW die door verzekeringnemer werd betaald bij de aankoop van het omschreven voertuig. Op het aldus bekomen resultaat wordt een aftrek toegepast van 1,25 % per begonnen maand vanaf de 1ste tot de 60 ste maand. Het aantal maanden wordt berekend per begonnen maand sedert de dag waarop het verzekerde voertuig voor het eerst in het verkeer werd gebracht, zoals aangeduid op het inschrijvingsbewijs. De vergoeding wordt echter berekend volgens de werkelijke waarde, overeenkomstig punt 4 van dit artikel, indien de werkelijke waarde hoger is dan de "Forfaitaire Waarde". Wanneer het verzekerde voertuig op het ogenblik van het ongeval ouder is dan vijf jaar, te rekenen sedert de dag waarop het voor het eerst in het verkeer werd gebracht, dan wordt de vergoeding niet berekend volgens de "Forfaitaire Waarde", doch wordt de werkelijke waarde van het verzekerde voertuig toegekend, overeenkomstig punt 4. van dit artikel.
- 10.4.** Onder "Werkelijke Waarde" wordt verstaan de door de deskundige vastgestelde verkoopwaarde van het verzekerde voertuig. Deze werkelijke waarde wordt verhoogd met het percentage niet-recupereerbare BTW overeenkomstig het BTW-stelsel dat in hoofde van verzekeringnemer van toepassing was bij de aankoop van het omschreven voertuig. In geval van tweedehandsvoertuig, waarvan sprake in punt 6, wordt de werkelijke waarde verhoogd met de BTW berekend als volgt : de betaalde BTW bij de aankoop van het omschreven voertuig, bepaald op basis van een forfaitaire winstmarge van 15 % x werkelijke waarde/verzekerde som. De "Werkelijke Waarde" kan nooit hoger zijn dan de verzekerde som vermeld in de Bijzondere Voorwaarden.
- 10.5.** De vergoeding bij totaal verlies, vastgesteld overeenkomstig huidig artikel, wordt verminderd met de waarde van het wrak.
- 10.6.** Indien het verzekerde voertuig een tweedehandsvoertuig betreft dat aangekocht werd van een BTW-plichtige verkoper met toepassing van het bijzonder belastingstelsel op de winstmarge, wordt de betaalde BTW bepaald op basis van een forfaitaire winstmarge van 15 % op de gefactureerde verkoopprijs.

Artikel 11. Totaal verlies van de vaste toebehoren

Wanneer in de verzekerde som een muziekinstallatie of enig ander vast toebehoren begrepen is dat ouder of nieuwer is dan het verzekerde voertuig zelf, dan wordt daarop de afschrijving toegepast overeenkomstig het tijdschema voorzien in artikel 10 naargelang de toepasselijke vergoedingsformule of wordt de dagwaarde berekend overeenkomstig de eigen ouderdom van die muziekinstallatie of ander vast toebehoren.

Artikel 12. Belasting op de inverkeerstelling

Bij een totaal verlies van het omschreven voertuig, verleent de Maatschappij vergoeding voor de Belasting op de inverkeerstelling die voor het omschreven voertuig werd betaald.

Het vergoedingsbedrag voor deze Belasting op de inverkeerstelling wordt bepaald rekeninghoudend met de door de terzake geldende wetgeving voorziene vermindering, volgens de periode waarin het omschreven voertuig in het verkeer is geweest.

Artikel 13. Vergoeding bij totaal verlies voor specifieke voertuigen

a. Tijdelijk vervangingsvoertuig

De vergoeding bij totaal verlies van het tijdelijk vervangingsvoertuig, waarvan sprake in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Voorwaarden, gebeurt op basis van de werkelijke waarde van dit vervangingsvoertuig verhoogd met de niet-recupereerbare BTW, overeenkomstig de bepalingen van artikel 10.4, met dien verstande dat de niet-recupereerbare BTW wordt bepaald overeenkomstig het BTW-stelsel dat in hoofde van de eigenaar van toepassing was bij de aankoop van dit tijdelijk vervangingsvoertuig.

Nochtans is de vergoeding bij totaal verlies beperkt tot de vergoeding die aan verzekeringnemer zou moeten worden uitbetaald in geval van totaal verlies van het omschreven voertuig.

b. Leasingvoertuig

Wanneer het in de Bijzondere Voorwaarden omschreven voertuig een leasingvoertuig is, dan wordt in afwijking van de bepalingen van artikel 10 de vergoeding bij totaal verlies als volgt bepaald :

13.1. Overeenkomstig hetgeen aangeduid is in de Bijzondere Voorwaarden, vergoedt de Maatschappij bij totaal verlies, de "Aangenomen Waarde" of de "Forfaitaire Waarde".

13.2. Onder "Aangenomen Waarde" wordt verstaan de verzekerde som vermeld in de Bijzondere Voorwaarden, waarop een aftrek wordt toegepast van 1 % per begonnen maand vanaf de 7de tot de 60ste maand. Het aantal maanden wordt berekend per begonnen maand sedert de dag waarop het verzekerde voertuig voor het eerst in het verkeer is gebracht, zoals aangeduid op het inschrijvingsbewijs. Wanneer het verzekerde voertuig op het ogenblik van het ongeval ouder is dan vijf jaar, te rekenen sedert de dag waarop het voor het eerst in het verkeer werd gebracht, dan wordt de vergoeding niet berekend volgens de "Aangenomen Waarde", doch wordt de werkelijke waarde van het omschreven voertuig toegekend overeenkomstig punt 4 van dit artikel. De aldus berekende werkelijke waarde mag niet hoger zijn dan de "Aangenomen Waarde".

13.3. Onder "Forfaitaire Waarde" wordt verstaan de verzekerde som vermeld in de Bijzondere Voorwaarden, waarop een aftrek wordt toegepast van 1,25 % per begonnen maand vanaf de 1ste tot de 60ste maand. Het aantal maanden wordt berekend per begonnen maand sedert de dag waarop het verzekerde voertuig voor het eerst in het verkeer is gebracht, zoals aangeduid op het inschrijvingsbewijs. De vergoeding wordt echter berekend volgens de werkelijke waarde, overeenkomstig punt 4 van dit artikel, indien de werkelijke waarde hoger is dan de "Forfaitaire Waarde". Wanneer het verzekerde voertuig op het ogenblik van het ongeval ouder is dan vijf jaar, te rekenen sedert de dag waarop het voor het eerst in het verkeer werd gebracht, dan wordt de vergoeding niet berekend volgens de "Forfaitaire Waarde", doch wordt de werkelijke waarde van het omschreven voertuig toegekend, overeenkomstig punt 4 van dit artikel.

13.4. Onder "Werkelijke Waarde" wordt verstaan de door de deskundige vastgestelde verkoopwaarde van het omschreven voertuig. De "Werkelijke Waarde" kan nooit hoger zijn dan de verzekerde som vermeld in de Bijzondere Voorwaarden.

13.5. Het bedrag dat overeenkomstig de hiervoor vermelde bepalingen wordt bekomen, wordt nog verhoogd met de niet-recupereerbare BTW die de verzekerde reeds betaald heeft op de maandelijks aflossingen voor het verzekerde voertuig in uitvoering van de leasingovereenkomst.

Nochtans wordt de aldus berekende vergoedbare BTW beperkt tot het bedrag van de BTW berekend op de vastgestelde "Aangenomen Waarde", "Forfaitaire Waarde" of "Werkelijke Waarde", al naargelang de toegepaste vergoedingsformule.

13.6. De vergoeding bij totaal verlies, vastgesteld overeenkomstig huidig artikel, wordt verminderd met de waarde van het wrak.

13.7. In afwijking van artikel 14, wordt aan de leasingmaatschappij het bedrag betaald dat de verzekerde op het ogenblik en naar aanleiding van het ongeval contractueel verschuldigd is op basis van de leasingovereenkomst betreffende het verzekerde voertuig, met als maximum de overeenkomstig voorgaande bepalingen berekende vergoeding en onder aftrek van de contractueel voorziene vrijstelling. Het eventueel overblijvende saldo van de vergoeding zal door de Maatschappij aan de verzekeringnemer worden uitbetaald.

c. Directiewagen

Onder directiewagen wordt begrepen, een voertuig dat, na in nieuwe staat in het verkeer te zijn gebracht onder een handelaarsplaat, voor het eerst in België op naam van verzekeringnemer is ingeschreven. Bij totaal verlies wordt de ouderdom van de directiewagen op basis waarvan de vergoeding wordt berekend, vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 punten 2 en 3 met dien verstande dat de datum van de eerste inverkeerstelling vermeld op het inschrijvingsbewijs, wordt vervroegd met zes maanden.

Uitbetaling van de vergoeding

Artikel 14. Behoudens andersluidende vermelding in de Bijzondere Voorwaarden, wordt de verschuldigde vergoeding voor het omschreven voertuig uitgekeerd aan de verzekeringnemer.

Artikel 15. In geen geval is de Maatschappij ertoe gehouden een vergoeding voor waardevermindering van het verzekerde voertuig, noch een gebruiksderiving te betalen.

Artikel 16. Evenredigheidsregel

Wanneer op het ogenblik van het schadegeval blijkt dat de verzekerde som van het omschreven voertuig lager is dan de te verzekeren som overeenkomstig artikel 5, dan past de Maatschappij volgende evenredigheidsregel toe :

$$\frac{\text{Schadevergoeding} \times \text{de verzekerde som}}{\text{te verzekeren som}}$$

Alvorens de evenredigheidsregel toe te passen, wordt van de schadevergoeding het bedrag van de toepasselijke vrijstelling afgetrokken.

Indien bij totaal verlies de uit te keren vergoeding dient verminderd te worden met de waarde van het wrak, dan gebeurt deze aftrek na toepassing van de evenredigheidsregel.

Artikel 17. Aanvullende waarborgen

De Maatschappij neemt eveneens ten laste :

- 17.1.** de gerechtvaardigde en bewezen kosten voor het wegslepen van het voertuig naar de hersteller, voor de vereiste demontage om een bestek te kunnen opmaken en voor de door de Maatschappij toegestane repatriëring, dit alles tot een gezamenlijk maximumbedrag van € 500 ;
- 17.2.** bij totaal verlies :
-de stallingskosten tot afsluiten van de expertise tot beloop van een maximumbedrag van € 250 ;
-de inschrijvingstaksen, tot beloop van het wettelijk bedrag dat geldt op de dag van het schadegeval ;
- 17.3.** bij herstelling : de kosten van de automobielininspectie bij herkeuring van het verzekerde voertuig in de bij wet voorziene gevallen.
- 17.4.** de terugbetaling van douanerechten, boeten, verwijntresten en andere uitgaven die in het buitenland worden gevorderd, wanneer het onmogelijk of economisch onverantwoord is het verzekerde voertuig binnen de wettelijke termijn terug in te voeren, tot beloop van een gezamenlijk maximumbedrag van € 500.

Artikel 18. Indeplaatsstelling en verhaal

De Maatschappij die de schadevergoeding betaald heeft, treedt ten belope van het bedrag van die vergoeding in de rechten en rechtsvorderingen van de verzekerde of de begunstigde.

Indien, door toedoen van de verzekerde of de begunstigde, de indeplaatsstelling geen gevolg kan hebben ten voordele van de Maatschappij, kan deze van hem de terugbetaling vorderen van de betaalde schadevergoeding in de mate van het geleden nadeel.

De Maatschappij zal nochtans geen verhaal uitoefenen ten overstaan van :

- de toegelaten bestuurder. Deze uitzondering kan echter niet worden ingeroepen door een hersteller, garagehouder of enige andere persoon aan wie het voertuig beroepshalve werd toevertrouwd ;
- de bloedverwanten in de rechte opgaande of nederdalende lijn, de echtgenoot en de aanverwanten in de rechte lijn van de verzekerde, de bij hem inwonende personen, zijn gasten en zijn huispersoneel.

De Maatschappij kan evenwel verhaal uitoefenen op de hiervoor genoemde personen, voor zover hun aansprakelijkheid door een verzekeringnemer is gedekt.

De Maatschappij behoudt steeds haar recht op verhaal ten overstaan van de persoon of het organisme aan wie een vergoeding is uitbetaald, wanneer de vergoeding zou zijn uitgekeerd in de gevallen van niet-verzekering of beperking van de verzekering, zoals voorzien in de artikels 20 en 21.

Artikel 19. Opzeg van de polis na schadegeval

Het opzegrecht, dat zowel in hoofde van de Maatschappij als van de verzekeringnemer voorzien is in artikel 27.6 en 28.2 van Titel 1 "De Modelovereenkomst voor de verplichte Aansprakelijkheidsverzekering inzake Motorrijtuigen", kan voor huidige polis eveneens worden uitgeoefend wanneer voor het schadegeval waarin het verzekerde voertuig betrokken is de opzeg of de nietigheid van de polis burgerlijke aansprakelijkheid motorrijtuigen werd betekend, terwijl de waarborg van huidige polis hiervoor niet werd ingeroepen.

Artikel 20. Algemene uitsluitingen

De waarborg van de Maatschappij kan beperkt worden, overeenkomstig de artikels 7 en 26 van de Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, wanneer de verzekeringnemer de hem bekende omstandigheden die hij redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico of de in die zin ontstane omstandigheden tijdens de looptijd van de verzekering, onopzettelijk niet of onnauwkeurig heeft meegedeeld, hetzij bij het sluiten van de verzekeringsovereenkomst hetzij in de loop van de overeenkomst.

Artikel 21. De waarborg van de Maatschappij is niet verworven in de volgende gevallen :

- 21.1.** in de gevallen voorzien in de artikels 6 en 26 van de Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, wanneer namelijk de verzekeringnemer de hem bekende omstandigheden die hij redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico of de in die zin nieuw ontstane omstandigheden tijdens de looptijd van de verzekering, opzettelijk niet of onnauwkeurig heeft meegedeeld, hetzij bij het sluiten van de verzekeringsovereenkomst hetzij in de loop van de overeenkomst ;
- 21.2.** in de gevallen vermeld in de artikelen 25.1.a), 25.3.b) en c) en 25.6 van de Algemene Voorwaarden van de modelovereenkomst voor de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, tenzij voor wat betreft artikel 25.3.c) de verzekerde bewijst dat er geen oorzakelijk verband is tussen de staat van het voertuig en het ongeval ;

- 21.3. wanneer het ongeval opzettelijk veroorzaakt werd ;
- 21.4. wanneer het ongeval gebeurd is op het ogenblik dat de verzekerde zich bevond in staat van dronkenschap of in een gelijkaardige toestand die het gevolg is van het gebruik van producten andere dan alcoholische dranken, of in staat van alcoholintoxicatie boven de 1,5 gr pro mille ;
- 21.5. bij gelegenheid van weddenschappen en uitdagingen ;
- 21.6. bij deelneming van het verzekerde voertuig aan een rally, snelheids-, regelmatigheids- of bekwaamheidswedstrijd, of bij oefeningen of proefritten op de weg met het oog op zulke wedstrijden, zelfs officieel toegelaten; louter toeristische rally's blijven verzekerd ;
- 21.7. wanneer het verzekerde voertuig met één of meerdere kale banden rijdt, voor zover er een oorzakelijk verband is tussen de staat van het voertuig en het ongeval ;
- 21.8. wanneer bewezen is dat het schadegeval veroorzaakt werd door een oorlog of gelijkaardige feiten of door burgeroorlog ;
- 21.9. wanneer de schade rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit :
  - a) thermische, mechanische, radioactieve en andere uitwerking naar aanleiding van om het even welke wijziging van atoomstructuur van de stof ;
  - b) kunstmatige versnelling van atoomdeeltjes ;
  - c) uitstralingen van radio-isotopen ;
- 21.10. wanneer het verzekerde voertuig in huur werd gegeven of door gelijk welke overheid in eigendom, huur of gebruik is opgevorderd.

Artikel 22. De waarborg van de Maatschappij is niet verworven voor opties en vaste toebehoren waarmee het omschreven voertuig is uitgerust en waarvan geen blijk wordt gegeven door de catalogi van de constructeurs, door de aankoopfactuur of door vermelding in de polis. Evenwel zijn de na de onderschrijving van onderhavige polis geplaatste opties of vaste toebehoren gratis verzekerd tot beloop van maximaal € 1.000, inclusief BTW.

Afdeling I SPECIALE VOORWAARDEN BEPERKTE OMNIUM

De verzekering voorzien in deze afdeling is enkel verworven wanneer zulks uitdrukkelijk in de Bijzondere Voorwaarden is vermeld.

Artikel 1. Brand

- 1.1. De Maatschappij waarborgt het verzekerde voertuig tegen schade door vuur, kortsluiting, ontploffing en bliksem, alsmede tegen de schade veroorzaakt door het blussen. Bovendien betaalt de Maatschappij de kosten gemaakt voor het blussen van het verzekerde voertuig.
- 1.2. De schade veroorzaakt door ontvlambare, ontplofbare of bijtende stoffen of voorwerpen, die in het verzekerde voertuig worden vervoerd, is uit de waarborg gesloten.
Deze uitsluiting geldt niet voor het vervoer van geringe hoeveelheden bestemd voor eigen privé-gebruik.

Artikel 2. Diefstal

- 2.1. De Maatschappij waarborgt het verlies, de vernieling of de beschadiging van het verzekerde voertuig door of ten gevolge van diefstal of poging daartoe.
- 2.2. Bij vergoeding uit hoofde van de in deze Afdeling verleende waarborg, wordt de vergoeding voor ieder schadegeval verminderd met het bedrag van de vrijstelling dat voorzien is in de Bijzondere Voorwaarden.
Bij toepassing van voormelde vrijstelling, komt het gerecupereerde bedrag in geval van verhaalsvordering bij voorrang aan de verzekeringnemer toe tot beloop van deze vrijstelling.
Wanneer ten gevolge van diefstal of poging daartoe schade wordt aangebracht aan de voorruit, de zij- en achterrauten van het verzekerde voertuig, dan zijn voor wat de schaderegeling betreft, de bepalingen voorzien in artikel 3 van deze Afdeling van toepassing.
- 2.3. Bij diefstal of poging daartoe moet de verzekerde uiterlijk binnen de 24 uur nadat hij hiervan op de hoogte is, klacht indienen bij de bevoegde gerechtelijke- of politieoverheden.
Bij diefstal van het verzekerde voertuig in het buitenland, moet de verzekerde klacht indienen bij de bevoegde overheden op de plaats van de diefstal in het buitenland en eveneens klacht indienen bij de bevoegde Belgische overheden en dit binnen de 24 uur na aankomst in België. De verzekerde dient, op eerste verzoek van de Maatschappij, alle sleutels alsook het gelijkvormigheidsattest en het inschrijvingsbewijs van het voertuig aan de Maatschappij te overhandigen of aangifte van de ontvreemding ervan te doen bij de bevoegde overheden.
- 2.4. De Maatschappij vergoedt de verzekeringnemer de dag volgend op een termijn van 30 dagen te rekenen vanaf de datum waarop zij de schriftelijke aangifte van het schadegeval heeft ontvangen.
- 2.5. Indien het gestolen voertuig wordt teruggevonden, moet de verzekeringnemer de Maatschappij daarvan onmiddellijk verwittigen. Wordt het gestolen voertuig teruggevonden na uitbetaling door de Maatschappij, dan wordt het eigendom van deze laatste, maar de verzekeringnemer heeft de mogelijkheid het voertuig terug te krijgen tegen terugbetaling van de ontvangen vergoeding, terwijl eventuele kosten van de herstelling ten laste van de Maatschappij blijven.
Wordt het gestolen voertuig echter teruggevonden binnen de termijn van 30 dagen, waarvan hiervoor sprake in artikel 2.4, dan betaalt de Maatschappij de vergoeding waarin is voorzien bij herstelling of totaal verlies, zoals nader omschreven in de voorgaande artikelen 6 tot 16 van de Gemeenschappelijke Voorwaarden.

- 2.6.** Is niet gedekt : de schade door diefstal of poging daartoe,
- 2.6.1. gepleegd door of met medeplichtigheid van de verzekeringnemer, de eigenaar, de houder of de toegelaten bestuurder van het verzekerde voertuig of hun gezinsleden.
  - 2.6.2. wanneer het voertuig werd achtergelaten op een andere plaats dan in een individuele garage op slot, wanneer :
    - de deuren en de koffer niet op slot werden gedaan ;
    - of de sleutel in of op het voertuig werd achtergelaten ;
    - of het dak of de ramen niet werden afgesloten.
  - 2.6.3. indien de in de Bijzondere Voorwaarden opgelegde maatregelen tot diefstalbeveiliging niet werden uitgevoerd. Zo onder meer als het omschreven voertuig voorzien moet zijn van een welbepaald antidiefstalsysteem, en/of een beveiligingssysteem na diefstal en/of van een antidiefstalmarkering van de ruiten door de firma CARGLASS of een gelijkaardige firma.
  - 2.6.4. ingeval in de Bijzondere Voorwaarden is bepaald dat het omschreven voertuig dient voorzien te zijn van een welbepaald antidiefstalsysteem en/of beveiligingssysteem na diefstal :
    - a) wanneer de verzekerde er niet heeft voor gezorgd dat het systeem steeds goed functioneert en hij aldus elke herstelling die daartoe nodig mocht zijn, niet onmiddellijk op eigen kosten heeft laten uitvoeren ;
    - b) wanneer het antidiefstalsysteem en/of het beveiligingssysteem na diefstal niet is ingeschakeld terwijl het voertuig werd achtergelaten op een andere plaats dan in een individuele garage op slot.

Artikel 3. Glasbraak

De Maatschappij waarborgt, de kosten voor het herstellen of het vervangen van de voorruit, de zij- en achterruiten van het verzekerde voertuig, ingevolge het accidenteel of onverwacht breken van die ruiten.
De opschriften en de versieringen van die ruiten worden slechts gewaarborgd, mits vermelding daarvan in de Bijzondere Voorwaarden.

Deze waarborg heeft geen uitwerking in geval van totaal verlies van het verzekerde voertuig.

In afwijking van de bepalingen van artikel 6 van de Gemeenschappelijke Voorwaarden wordt overeengekomen dat, in geval van schade aan een ruit zoals voorzien in de vorige alinea, de verzekerde zonder voorafgaandelijke kostenraming in te dienen bij de Maatschappij, de ruit onmiddellijk mag laten herstellen door de firma CARGLASS, door de firma GLASS 4 CARS/AUTOGLASS CLINIC, of door een gelijkaardig glasherstellingsbedrijf, of indien blijkt dat de ruit onherstelbaar is, de vervanging ervan mag laten uitvoeren door de firma CARGLASS, door de firma GLASS 4 CARS/AUTOGLASS CLINIC of een gelijkaardig glasherstellingsbedrijf. Deze kosten van herstelling of vervanging uitgevoerd door de firma CARGLASS, door de firma GLASS 4 CARS/AUTOGLASS CLINIC of door een gelijkaardig glasherstellingsbedrijf worden zonder enige vrijstelling door de Maatschappij ten laste genomen.

Indien de verzekerde de herstelling of de vervanging laat uitvoeren door een andere hersteller dan de firma's CARGLASS, GLASS 4 CARS/AUTOGLASS CLINIC of een gelijkaardig glasherstellingsbedrijf, dan blijven echter de bepalingen van artikel 6 van de Gemeenschappelijke Voorwaarden van toepassing. Bovendien zal in dat geval de uit te keren vergoeding voor ieder schadegeval worden verminderd met een vrijstelling van € 125.

Artikel 4. Natuurkrachten

De Maatschappij waarborgt, zonder enige vrijstelling ten laste van de verzekeringnemer, de schadegevallen die het rechtstreeks gevolg zijn van volgende natuurkrachten : het vallen van rotsen of stenen, aardbevingen, grondverschuivingen, lawines, druk of val van een sneeuwmassa of van een ijsklomp, storm, hagel, springtij, vloedgolf, hoge waterstanden en overstromingen. Deze waarborg geldt niet indien de onontbeerlijke voorzorgen werden veronachtzaamd.

Artikel 5. Aanrijding met dieren en bepaalde andere schadeoorzaken

De Maatschappij waarborgt, zonder enige vrijstelling ten laste van de verzekeringnemer :

- de schadegevallen die het gevolg zijn van een aanrijding met dieren op de openbare weg, voor zover hiervan binnen de 24 uur aangifte wordt gedaan bij de plaatselijke politie of rijkswacht.
- de schade overkomen gedurende het vervoer per spoor, te water of door de lucht en gedurende het manipuleren bij laden of lossen.

Afdeling II SPECIALE VOORWAARDEN VOLLEDIGE OMNIUM

De verzekering voorzien in deze afdeling is enkel verworven wanneer zulks uitdrukkelijk in de Bijzondere Voorwaarden is vermeld.

Artikel 1. Omvang van de waarborg

Naast de waarborgen vermeld in de artikelen 1 tot en met 5, "Afdeling I Speciale Voorwaarden Beperkte Omnium" waarborgt de Maatschappij daarenboven het verzekerde voertuig tegen materiële schade ingevolge het omslaan, het zinken, een botsing, de aanraking met elk voorwerp of nog uit een daad van vandalisme.

Artikel 2. Vrijstellingen

Bij een schadegeval waarbij de waarborg materiële schade is verworven zoals voorzien in het vorig artikel wordt de uit te keren vergoeding voor ieder schadegeval verminderd met het bedrag van de vrijstelling die voorzien is in de Bijzondere Voorwaarden.

Wanneer op het ogenblik van een dergelijk schadegeval het verzekerde voertuig bestuurd wordt door een persoon jonger dan 24 jaar wordt het bedrag van deze vrijstelling verhoogd met € 125. Bij toepassing van voormelde vrijstelling komt het gerecupereerde bedrag in geval van verhaalsvordering tegen een aansprakelijke derde bij voorrang aan de verzekeringnemer toe tot beloop van deze vrijstelling.

Artikel 3. Uitsluitingen

Onverminderd de in de artikelen 21 en 22 van de "Gemeenschappelijke Voorwaarden" vermelde uitsluitingen, is uit de waarborg van onderhavige Afdeling gesloten, de schade overkomen :

- 3.1. aan de luchtbanden, tenzij zij samen met andere gewaarborgde materiële schade is ontstaan;
- 3.2. wegens slijtage, gebrek in de bouw of de grondstoffen, of wegens klaarblijkelijk slecht onderhoud van het verzekerde voertuig ;
- 3.3. wegens de vervoerde voorwerpen, het laden of lossen ervan, of wegens overbelasting van het verzekerde voertuig ;
- 3.4. wegens brand of diefstal ;
- 3.5. wegens glasbraak ;
- 3.6. wegens aanrijding met dieren en bepaalde andere schadeoorzaken.

TITEL 3 DE BESTUURDERSVERZEKERING

Artikel 1. Toepasselijke algemene voorwaarden

De "Bestuurdersverzekering tegen persoonlijke ongevallen" wordt verleend onder dezelfde Algemene Voorwaarden als die van "Titel 1: De Modelovereenkomst voor de Verplichte Aansprakelijkheidsverzekering inzake Motorrijtuigen", behoudens afwijkingen voorkomende in de hiernavolgende speciale voorwaarden.

Artikel 2. Aanvang van de waarborgen

De waarborg is verworven vanaf de datum aangeduid in de Bijzondere Voorwaarden en ten vroegste nadat de eerste premie is betaald.

Artikel 3. Wanneer zijn de waarborgen verworven ?

De waarborgen voorzien van de Bestuurdersverzekering tegen persoonlijke ongevallen zijn enkel verzekerd wanneer dit uitdrukkelijk in de Bijzondere Voorwaarden is vermeld.

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 4. Verzekerden

Onverminderd de bepalingen van artikel 5 is verzekerd de bestuurder, gedomicilieerd in België, van het omschreven rijtuig met uitsluiting van :

- de garagehouders of de personen, evenals hun aangestelden, die een beroep uitoefenen dat betrekking heeft op de verkoop, de herstelling, het onderhoud, het slepen of de technische controle op motorrijtuigen, wanneer het rijtuigen omwille van hun beroepsbezigheden werd toevertrouwd ;
- de bestuurder van een rijtuig gebruikt voor bezoldigd personen- of goederenvervoer ;
- de bestuurder in zijn hoedanigheid van rijlesgever van een rijtschool ;
- degene die gebruik maakt van het rijtuig zonder de toestemming van de eigenaar of van de houder.

De waarborg blijft verworven aan de bestuurder, wanneer deze :

- in of uit het omschreven rijtuig stapt ;
- bagage in of uit het omschreven rijtuig laadt ;
- onderweg herstellingen uitvoert aan het omschreven rijtuig ;
- deelneemt aan de depannage van of door het omschreven rijtuig ;
- signalisatie plaatst bij het omschreven rijtuig na ongeval of pech ;
- het omschreven rijtuig verlaat om hulp te verlenen aan de slachtoffers van een verkeersongeval ;
- brandstof tankt in het omschreven rijtuig ;
- gekwetst raakt bij brand van het omschreven rijtuig.

Artikel 5. Het omschreven rijtuig

- 5.1. Het "aangeduide rijtuig" .
De Maatschappij verzekert de bestuurder van de personenwagen, de mobilhome of de lichte vrachtwagen (MTM van max. 3,5 ton), waarvan het plaatnummer vermeld is in de Bijzondere Voorwaarden.
- 5.2. Het "tijdelijk vervangingsvoertuig".
De Maatschappij verzekert de verzekeringnemer en alle personen die gebruikelijk met hem samenwonen, ook wanneer zij omwille van hun beroep, hun studie, hun vakantie of gezondheid tijdelijk elders verblijven.
Het "tijdelijk vervangingsvoertuig" is een personenwagen, een mobilhome of een lichte vrachtwagen (MTM van max. 3,5 ton) en behoort niet toe aan de verzekeringnemer noch aan de hierboven vernoemde personen die gebruikelijk met hem samenwonen.
De waarborg met betrekking tot het "tijdelijk vervangingsvoertuig" is verworven gedurende maximum 30 dagen, te rekenen vanaf de dag dat het aangeduide rijtuig definitief of tijdelijk onbruikbaar is geworden.
- 5.3. Het "toevallig bestuurd voertuig" of het "voertuig dat in het buitenland gedurende maximum 30 dagen per verblijfperiode gehuurd wordt om vakantieredenen".
De Maatschappij verzekert de verzekeringnemer en zijn samenwonende partner. Het rijtuig is een personenwagen, een mobilhome of een lichte vrachtwagen (MTM van max. 3,5 ton) en behoort niet toe aan de verzekeringnemer noch aan de personen die gebruikelijk met hem samenwonen, zoals omschreven in artikel 5.2.

Artikel 6. De begunstigen van de vergoedingen

De begunstigen van de vergoedingen zijn :

- in geval van verwondingen : de verzekerde ;
- in geval van overlijden : de rechtverkrijgenden van de verzekerde, indien zij schade lijden door dit overlijden.

Artikel 7. Het schadegeval

Elk verkeersongeval waardoor de verzekerde verwondingen oploopt of overlijdt.

De waarborg wordt uitgebreid tot de bestuurder die het slachtoffer is van een (poging tot) diefstal met geweld van het omschreven rijtuig.

Artikel 8. Gemeen recht

De vergoedingen zullen vastgesteld worden volgens de regels van het Belgisch gemeen recht, dit wil zeggen volgens dezelfde regels als wanneer deze vergoedingen zouden verschuldigd zijn door een aansprakelijke derde.

Artikel 9. Tussenkomst van derde betalers

Onder de tussenkomst van derde betalers wordt verstaan :

- de vergoedingen verschuldigd door mutualiteiten ;
- de vergoedingen van medische kosten waarvan sprake in artikel 12.1 en begrafeniskosten verschuldigd door een verzekeraar krachtens persoonlijke-, gezins- of groepsverzekeringscontracten ;
- de vergoedingen verschuldigd door de verzekeraar "arbeidsongevallen" of door de werkgever ;
- de wettelijke overlevingspensioenen of een vervangingsinkomen ;
- de uitkeringen van O.C.M.W.'s ;
- de vergoedingen verschuldigd door andere gesubrogeerde verzekeraars ;
- de vergoedingen verschuldigd in het kader van artikel 29bis van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen ;
- de vergoedingen gestort door de aansprakelijke derde, zijn aansprakelijkheidsverzekeraar of het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds.

De derde betalers kunnen geen aanspraak maken op de vergoedingen in het kader van deze polis.

Artikel 10. Territoriale grenzen

De waarborg geldt in volgende landen : Andorra, België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, IJsland, Italië, Kroatië, Liechtenstein, Groothertogdom Luxemburg, Malta, Marokko, Monaco, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, San Marino, Slovakije, Slovenië, Spanje, Tsjechië, Tunesië, Turkije, Vaticaanstad, Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland, Zweden, Zwitserland of in ieder ander land dat verplicht moet verzekerd worden betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen overeenkomstig de Wet van 21 november 1989.

Artikel 11. Voorwerp van de verzekering

De Maatschappij waarborgt ten aanzien van de begunstigen de in artikel 12 omschreven schadevergoedingen, berekend volgens de gebruikelijke regels van het gemeen recht en onder aftrek van de tussenkomsten van derde betalers, wanneer de verzekerde het slachtoffer is van een schadegeval dat voortvloeit uit het gebruik van het verzekerde rijtuig.

Artikel 12. Aard en omvang van de schadevergoedingen**12.1. In geval verzekerde verwondingen oploopt, zorgt de Maatschappij voor de :**

- terugbetaling van de medische kosten, namelijk de geneeskundige behandelingskosten, de heelkundige en de farmaceutische kosten, met inbegrip van de revalidatie- en prothesekosten ;
- vergoeding van de materiële en morele schade, voortspruitend uit de tijdelijke volledige of gedeeltelijke ongeschiktheid ;
- vergoeding van de materiële en morele schade en de hulp van derden, voortspruitend uit de blijvende volledige of gedeeltelijke ongeschiktheid ;
- vergoeding van de esthetische schade.

12.2. In geval verzekerde overlijdt, zorgt de Maatschappij voor de :

- terugbetaling van de begrafeniskosten ;
- vergoeding van de materiële en morele schade in hoofde van de rechtverkrijgenden als gevolg van het overlijden van verzekerde.

12.3. Vergoedingslimiet :

De totaliteit van de vergoedingen wordt beperkt tot € 500.000 per schadegeval, intresten inbegrepen.

12.4. Vrijstelling :

Bij blijvende ongeschiktheid is een vrijstelling van 15 % van toepassing. Aldus wordt de vergoeding verminderd met de vergoeding die verschuldigd is voor een blijvende ongeschiktheid van 15 %.

Indien de optie "Uitgebreide Bestuurdersverzekering" onderschreven is volgens de Bijzondere Voorwaarden, dan is er geen vrijstelling van toepassing.

Artikel 13. Waarborgbeperkingen

De waarborg geldt niet voor een schadegeval :

- 13.1.** veroorzaakt door de opzettelijke daad of met instemming van de verzekerde of van een begunstigde ;
- 13.2.** veroorzaakt door het feit dat de verzekerde zich bevindt in staat van dronkenschap of in een gelijkaardige toestand die het gevolg is van het gebruik van producten andere dan alcoholische dranken ;
- 13.3.** waarna de verzekerde geweigerd heeft zich te onderwerpen aan een ademtest, een bloedproef, een test tot opsporing van drugs of wanneer de verzekerde zich aan de vaststelling ter plaatse onttrokken heeft door zich te verwijderen van de plaats van het ongeval ;
- 13.4.** dat zich voordoet tijdens de voorbereiding op of de deelname aan een snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsrit of wedstrijd. Toeristische rally's zijn niet uitgesloten ;
- 13.5.** te wijten aan weddenschappen, uitdagingen of manifest roekeloze daden ;
- 13.6.** dat zich voordoet wanneer het omschreven rijtuig bestuurd wordt door een persoon die niet voldoet aan de voorwaarden die de Belgische wet en reglementen voorschrijven om dat rijtuig te besturen, bijvoorbeeld door een persoon die de vereiste minimumleeftijd niet bereikt heeft, door een persoon die geen rijbewijs heeft of door een persoon die van het recht tot sturen vervallen verklaard is ;
- 13.7.** dat zich voordoet wanneer het verzekerde rijtuig dat onderworpen is aan de Belgische reglementering op de technische controle op het ogenblik van het schadegeval niet of niet meer voorzien is van een geldig keuringsbewijs, behalve als het schadegeval zich voordoet tijdens het normale traject naar de keuring of wanneer verzekerde in geval van afgifte van een bewijs met de vermelding "verboden tot het verkeer" zich van het keuringsstation naar zijn woonplaats en/of naar de hersteller begeeft en na herstelling naar het keuringsstation rijdt. Indien verzekerde of de rechtverkrijgenden aantonen dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de staat van het rijtuig en het schadegeval, dan is de waarborg toch verworven ;
- 13.8.** dat zich voordoet wanneer het omschreven rijtuig opgeëist is ;
- 13.9.** te wijten aan oorlog, burgeroorlog, staking of oproer ;
- 13.10.** te wijten aan aardbevingen, vulkanische uitbarstingen, overstroming, vloedgolf, lawines of andere natuurrampen. De waarborg geldt wel voor een schadegeval te wijten aan storm, hagel, neerstortende rotsen en steenval ;
- 13.11.** te wijten aan atoomreacties, radioactiviteit of ioniserende stralen.

Artikel 14. Voorschieten van de vergoeding

Wanneer de verzekerde het slachtoffer is van een schadegeval waarvoor volledig of gedeeltelijk verhaal kan worden uitgeoefend tegen een aansprakelijke derde, zijn aansprakelijkheidsverzekeraar of het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds, dan betaalt de Maatschappij bij wijze van voorschot de vergoedingen zoals zij voorzien zijn in deze waarborg, na aftrek van de tussenkomst van de derde betalers.

De Maatschappij verbindt zich ertoe het eventuele verschil tussen het gedane voorschot en de vergoeding die uiteindelijk ten laste wordt gelegd van de aansprakelijke derde, zijn aansprakelijkheidsverzekeraar of het Gemeenschappelijk Motorwaarborgfonds, niet terug te vorderen.

Artikel 15. Vergoedingstijdstip

15.1. In afwachting van de genezing of consolidatie van de letsels van de verzekerde, vergoedt de Maatschappij binnen de twee weken die volgen op de ontvangst van de noodzakelijke medische en inkomstendocumenten, een algemene provisie die in verhouding staat met de op dat ogenblik verworven vergoedingen. Vervolgens zal verzekerde maandelijks een nieuw voorschot ontvangen in overeenstemming met de ingediende schadebewijsstukken.

15.2. Van zodra het schadegeval definitief kan geregeld worden, zal de Maatschappij de verzekerde of de rechtverkrijgenden een voorstel tot definitieve regeling overmaken binnen de twee maanden na ontvangst van de vereiste documenten die toelaten de omvang van de schade te bepalen. In afwachting van de definitieve regeling of bij weigering van haar voorstel, kan verzekerde of de rechtverkrijgenden een redelijk voorschot opvragen.

15.3. Deze regelingstermijnen laten de Maatschappij niet toe, indien nodig, het schadegeval te onderzoeken of tijdig kennis te nemen van het proces-verbaal. Verzekerde en zijn rechtverkrijgenden verbinden zich ertoe alle reeds betaalde bedragen terug te betalen indien later zou blijken dat het schadegeval niet gewaarborgd is. De betaling van de uitkeringen als bepaald onder artikel 15.1. en 15.2. kan slechts uitgesteld worden indien op basis van ernstige vermoedens redelijkerwijze kan getwijfeld worden aan het verworven zijn van de verzekeringswaarborg.

HOOFDSTUK III SCHADEGEVALLEN**Artikel 16. Verplichtingen van de verzekerde of zijn rechtverkrijgende bij een verzekerd schadegeval**

- De Maatschappij uiterlijk binnen de 8 dagen in kennis stellen van het verzekerd schadegeval met opgave van de schade-datum, plaats, oorzaak en omstandigheden, alsook van iedere andere verzekering die de schade dekt. Bij overlijden van de bestuurder moet de aangifte binnen de 24 uur gebeuren en dient er een proces-verbaal opgesteld te worden.
- Bij de aangifte een geneeskundig attest voegen dat duidelijk de letsels beschrijft en de duur van de werkongeschiktheid vermeldt.
- De Maatschappij alle nuttige inlichtingen, documenten, attesten met betrekking tot het verloop van de medische behandeling of de gezondheidstoestand tengevolge van het ongeval bezorgen alsook onze vragen beantwoorden betreffende de omstandigheden van het schadegeval en de omvang van de schade.
- De afgevaardigde van de Maatschappij of haar geneesheer ontvangen en aan deze de vereiste inlichtingen en medewerking verlenen.
- De Maatschappij uitnodigen deel te nemen aan de medische expertise, de minnelijke dan wel de juridische procedure tot regeling van het schadegeval met een andere partij, verzekeraar of instantie.
- Zich onthouden van het stellen van handelingen, waardoor ons subrogatierecht zou beperkt worden.
- Zich onthouden van elke erkenning van aansprakelijkheid.

Artikel 17. Wat bij het niet-naleven van deze verplichtingen ?

Het niet-naleven van één van voormelde verplichtingen geeft de Maatschappij het recht om de voorziene schade-vergoeding te verminderen of terug te vorderen evenredig met het door haar geleden nadeel. Het niet-naleven van een termijn kan echter niet als verzuim worden beschouwd, indien de gevraagde mededeling zo snel als mogelijk werd gedaan.

In geval de verplichtingen met bedrieglijk opzet niet werden nagekomen, heeft de Maatschappij het recht dekking te weigeren.

Artikel 18. Medische Expertise

Alle betwistingen in verband met de lichamelijke letsels en hun gevolgen worden voorgelegd aan twee deskundigen waarvan één door de Maatschappij is aangesteld en de andere door de verzekerde of in geval van overlijden door de rechtverkrijgenden.

Wanneer er geen akkoord kan worden bereikt tussen deze twee deskundigen, vordert de meest gereede partij de aanstelling van een gerechtelijk deskundige.

Elke partij draagt de kosten en erelonen van haar deskundige. De kosten en erelonen van de gerechtelijk deskundige worden gedragen volgens de beslissing van de rechter, bij gebreke waarvan ze gelijkelijk verdeeld worden.

Artikel 19. Indeplaatsstelling en verhaal

19.1. Indeplaatsstelling

De Maatschappij treedt in de rechten van de begunstigden voor de terugvordering van de bedragen die zij ten laste heeft genomen of de voorschotten die zij heeft uitgekeerd.

19.2. Verhaal

Behoudens kwaad opzet maakt de Maatschappij geen gebruik van haar verhaalsrecht tegenover de verzekeringnemer of een verzekerde, noch tegenover hun bloedverwanten in rechte lijn of deze van verzekerde, noch tegenover de personen die gebruikelijk met de verzekeringnemer of de verzekerde samenwonen, ook wanneer deze omwille van hun beroep, hun studie, hun vakantie of gezondheid tijdelijk elders verblijven.

De Maatschappij kan haar verhaalsrecht wel uitoefenen tegenover deze genoemde personen, voor zover de schade afgewenteld kan worden op een aansprakelijkheidsverzekering.

Artikel 20. Opzeg na schadegeval

Het opzegrecht, dat zowel in hoofde van de Maatschappij als van de verzekeringnemer voorzien is in artikel 27.6 en 28.2 van "Titel 1 De modelovereenkomst voor de Verplichte Aansprakelijkheidsverzekering inzake Motorrijtuigen", kan eveneens voor de "Bestuurdersverzekering" worden uitgeoefend wanneer voor het schadegeval waarin het verzekerde voertuig betrokken is de opzeg of de nietigheid van de polis burgerlijke aansprakelijkheid motorrijtuigen werd betekend terwijl de waarborg van de bestuurdersverzekering hiervoor niet werd ingeroepen.

TITEL 4 GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN VAN TITELS 1 TOT EN MET 3

Artikel 1. Diverse bepalingen

De verzekeringnemer kan zijn verzekeringstussenpersoon contacteren teneinde inlichtingen te bekomen over het contract en de prestaties die er uit voortvloeien.

De verzekeringstussenpersoon zal de verzekeringnemer bij de uitvoering van het contract steeds terzijde staan.

Daarnaast kan de verzekeringnemer of de verzekerde steeds contact opnemen met onze verantwoordelijke kwaliteitsbeheer.

Wanneer verzekeringnemer of verzekerde niet akkoord gaat met de manier waarop de Maatschappij dit contract uitvoert, dan kunnen zij zich richten tot de Ombudsman van ASSURALIA, De Meeûsplantsoen 35 te 1000 Brussel of nog tot de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, Congresstraat 12-14, 1000 Brussel.

Artikel 2. Bescherming persoonlijke levenssfeer

De verzekeringnemer en de verzekerde, hierna 'u' genoemd, verklaren akkoord te gaan met de verwerking van uw persoonsgegevens door de NV Nateus, Frankrijklei 79 te 2000 Antwerpen, hierna 'wij' genoemd, zijnde de verantwoordelijke van de verwerking in de zin van de Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het KB van 13 februari 2001 ter uitvoering van voornoemde wet.

De persoonsgegevens die u aan ons heeft medegedeeld zullen wij registreren en verwerken met het oog op het beheer van de relaties die uit de verzekeringsovereenkomst voortvloeien, het beheer van de contracten en schadegevallen, het voorkomen van misbruiken en fraude en het opmaken van statistieken. U gaat akkoord met de uitwisseling van die gegevens met de verzekeringsbemiddelaars waarmee wij werken, alsook met de mededeling ervan aan andere derden wanneer de uitvoering van het verzekeringscontract dit vereist of in geval van een wettig belang. Zo stemt u er meer bepaald mee in dat wij deze persoonsgegevens kunnen mededelen aan ESV Datassur, wanneer deze relevant zijn voor de beoordeling van de risico's en het beheer van de contracten en de schadegevallen.

U heeft het recht om de gegevens die op u betrekking hebben in te zien en, in voorkomend geval, te laten rechtzetten. Hiertoe moet een gedateerd en ondertekend verzoek, samen met een kopie van de identiteitskaart, verstuurd worden naar Datassur, Dienst Bestanden, de Meeûsplantsoen 29, te 1000 Brussel.

U geeft tevens uw uitdrukkelijke en bijzondere toestemming voor de verwerking van de persoonsgegevens die de gezondheid betreffen onder de verantwoordelijkheid van een beroepsbeoefenaar in de gezondheidszorg. Indien zulks noodzakelijk is voor de doeleinden van de verwerking of voor de doeleinden van het verzekeringscontract mogen dergelijke gegevens bij andere personen worden ingezameld.

U beschikt ten alle tijde over een individueel en kosteloos recht op toegang en op verbetering van onjuiste gegevens. Bijkomende inlichtingen kunt u steeds bekomen bij de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.